

Številka: 35432-16/2023-2570-24

Datum: 26. 2. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O in 78/23-ZUNPEOVE in 23/24) v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT, na zahtevo upravljavca Pivovarna Laško Union d.o.o., Pivovarniška ulica 2, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopata Klemen Dermota in Blaž Medja, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-129/2006-13 z dne 26. 2. 2009, spremenjeno z odločbami št. 35407-59/2011-6 z dne 5. 6. 2012, št. 35406-35/2016-2 z dne 31. 8. 2016 in 35406-16/2020-10 z dne 17. 9. 2021 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) za obratovanje naprave za proizvodnjo živil z obdelavo in predelavo surovin rastlinskega izvora, s proizvodno zmogljivostjo 920 ton končnih izdelkov na dan, in sicer 800 ton piva na dan ter 120 ton vode na dan izdano upravljavcu Pivovarna Laško Union d.o.o, Pivovarniška ulica 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: upravljavec) se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Za točko 2.1.12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 2.1.13, ki se glasi:

2.1.13. Upravljavec mora pri hlajenju in zamrzovanju uporabljati hladilno sredstvo amonijak ali drugo hladilno sredstvo, ki je brez potenciala tanjšanja ozonskega plašča in z majhnim potencialom globalnega segrevanja.

2. Točka 2.2.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2.2.5. Mejne vrednosti emisij snovi v zrak za izpuste Z13, Z14, Z15, Z16, Z17, Z18, Z19 in Z20 so določene v preglednici 9 in 9a:

Izpust z oznako:	Z13
Vir emisije:	proizvodnja piva
Tehnološka enota:	odvod iz transporterja in čistilnih sit surovin (N3), vibracijska čistilna sita surovin – 1100 hl (N5)
Ime merilnega mesta:	MM13Z13

Izpust z oznako:	Z14
Vir emisije:	proizvodnja piva
Tehnološka enota:	odvod iz vibracijskih čistilnih sit surovin – 600 hl (N14)
Ime merilnega mesta:	MM14Z14

Izpust z oznako:	Z15
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za kamione (N2)
Ime merilnega mesta:	MM15Z15

Izpust z oznako:	Z16
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za kamione (N2)
Ime merilnega mesta:	MM16Z16

Izpust z oznako:	Z17
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za vagone (N1)
Ime merilnega mesta:	MM17Z17

Izpust z oznako:	Z18
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za vagone (N1)
Ime merilnega mesta:	MM18Z18

Izpust z oznako:	Z19
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za vagone (N1)
Ime merilnega mesta:	MM19Z19

Izpust z oznako:	Z20
Vir emisije:	sladarna
Tehnološka enota:	odvod iz sprejemne rampe za vagone (N1)
Ime merilnega mesta:	MM20Z20

Preglednica 9: Mejna vrednost parametra na merilnem mestu MM13Z13

Parameter	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Celotni prah	/	mg/m ³	5

Preglednica 9a: Mejne vrednosti parametra na merilnih mestih MM14Z14, MM15Z15, MM16Z16, MM17Z17, MM18Z18, MM19Z19 in MM20Z20

Parameter	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Celotni prah	/	mg/m ³	2

3. Za točko 2.3.12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 2.3.13, ki se glasi:

2.3.13. Ne glede na točko 2.3.12 izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora upravljavec zagotoviti obratovalni monitoring emisije celotnega prahu na izpustih Z13, Z14, Z15, Z16, Z17, Z18, Z19 in Z20, definirani v točki 2.2.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja kot občasne meritve vsako leto enkrat po metodi SIST EN 13284-1.

4. Točka 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se:

- a) spremeni podtočka 28. tako, da se na koncu veznik »in« nadomesti z besedilom »najmanj s procesi mehanskega predčiščenja za odstranjevanje delcev iz lužine po pranju**

povratne embalaže, «

b) za podtočko 29. dodajo podtočke 30., 31., 32., 33., 34., 35., in 36., ki se glasijo:

30. optimizacija pretoka vode z integriranimi in avtomatiziranimi pretokomerilci in redno spremljanje porabe vode na vseh porabnikih,
31. uporaba šob na ceveh za doseganje večjega tlaka in boljšo učinkovitost pranja,
32. optimalna poraba kemikalij in vode z avtomatsko nadziranim procesom čiščenja na mestu proizvodnje (CIP) z avtomatskim merjenjem prevodnosti delovne raztopine,
33. uporaba nizkotlačnega čiščenja s peno in gelom v vseh procesih proizvodnje,
34. uporaba visokotlačnih čistilcev za čiščenje površin v proizvodnji in tehnoloških enot,
35. oprema in procesna območja zasnovana tako, da so doseženi higienski standardi ob minimalni porabi vode in energije in
36. izvedba čiščenja tehnoloških enot po zaključeni šarži.

5. Za točko 3.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata točki 3.1.7 in 3.1.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ki se glasita:

- 3.1.7 Pri vrednotenju iz točke 3.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je treba izračunati tudi letno povprečje specifičnega izpusta industrijske odpadne vode, ob upoštevanju točke 3.2.3 izreka tega dovoljenja. Pri izračunu tega letnega povprečja je treba upoštevati dnevne podatke o količini odpadne vode (pridobljene s trajnimi meritvami pretoka odpadne vode na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave in podatkov pridobljenih z integriranimi števci iz točke 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja), ki nastane na hektoliter neto proizvodnje piva in podatke o dnevni neto proizvodnji piva (iz evidence zahtevane v točki 3.2.3a izreka tega dovoljenja). Naprava čezmerno obremenjuje okolje, če izračunano letno povprečje specifičnega izpusta industrijske odpadne vode presega mejno vrednost iz točke 3.2.3 izreka tega dovoljenja.
- 3.1.8 Upravlavec mora zagotoviti, da se v sklopu obratovalnega monitoringa iz točke 3.3.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave izvajajo tudi meritve parametra klorid. Meritve morajo biti izvedene najmanj enkrat na mesec s 24-urnim vzorčenjem.

6. Točka 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se besedna zveza: »z Gauss-Krügerjevima koordinatama Y = 516167 in X = 110547« nadomesti z besedno zvezo: »z D96/TM koordinatama e = 515797 in n = 111032«.

7. Točka 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

8. Za točko 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodata novi točki 3.2.3 in 3.2.3.a, ki se glasita:

- 3.2.3 Mejna vrednost letnega povprečja specifičnega izpusta industrijske odpadne vode znaša 0,15 m³/hl. Specifični izpust industrijske odpadne vode je količina industrijske odpadne vode, ki nastane pri neto proizvodnji enega hektolitra proizvoda. Količina nastale industrijske odpadne za potrebe izračuna specifičnega izpusta iz te točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja se določi s količino odpadne vode izmerjeno s trajnimi meritvami pretoka na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave, od katere se odšteje:
- količina porabljene sveže vode merjena preko integriranih števcov (zahteva iz točke 8.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja) na uporabnikih vode za sanitarne potrebe in energetike (kotlovnica, hladilni sistemi in kompresorji) ter
 - količina vode vgrajena v proizvode.

3.2.3.a Upravljavec mora voditi evidenco:

- dnevne količine nastale industrijske odpadne vode iz naprave (iz proizvodnje piva) iz točke 3.2.3 izreka tega dovoljenja,
- neto proizvedene dnevne količine proizvoda in
- dnevne količine vode vgrajene v izdelek.

9. Za točko 4.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda novi točki 4.1.5 in 4.1.6, ki se glasita:

4.1.5. Upravljavec mora za napravo iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja z namenom preprečevanja ali, kadar to ni mogoče, zmanjšanja emisij hrupa vzpostaviti, izvajati in redno pregledovati načrt za obvladovanje hrupa.

4.1.6. Upravljavec mora, poleg ukrepov za zmanjšanje hrupa iz točk 4.1.2 in 4.1.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, zagotoviti tudi izvajanje naslednjih ukrepov:

- operativni ukrepi, ki vključujejo redno pregledovanje in vzdrževanje opreme, zapiranje vrat in oken zaprtih prostorov in upravljanje opreme s strani izkušenega osebja, izogibanje hrupnim dejavnostim v nočnem času,
- uporaba tihe opreme, kot so kompresorji, črpalke in ventilatorji,
- uporaba opreme za obvladovanje hrupa, ki vključuje opremo za zmanjševanje hrupa, izolacijo opreme in zvočno izolacijo stavb,
- dušenje hrupa.

10. Za točko 6.3.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 6.3.2, ki se glasi:

6.3.2. Upravljavec mora za zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranjevanje, zagotoviti izvajanje naslednjih ukrepov:

- pridobivanje in (ponovna) uporaba kvasa po fermentaciji,
- pridobivanje in (ponovna) uporaba naravnega filtrnega materiala.

11. Za točko 7.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda novi točki 7.5 in 7.6, ki se glasita:

7.5 Okoljevarstvene zahteve za učinkovito rabo energije

7.5.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja izvajati in upoštevati načrt za energijsko učinkovitost.

7.5.2 Upravljavec mora za povečanje energijske učinkovitosti uporabljati naslednje skupne tehnike za industrijo hrane, pijače in mleka:

- regulacija in nadzor gorilnika,
- energijsko učinkoviti motorji,
- rekuperacija toplote s toplotnimi izmenjevalniki in toplotnimi črpalkami,
- razsvetljava,
- zmanjšanje odsoljevanje kotla,
- optimizacija sistemov za distribucijo pare,
- predhodno segrevanje kotlovne vode,
- sistemi za vodenje procesov,
- zmanjšanje puščanja sistema stisnjenega zraka,
- zmanjšanje toplotnih izgub z izolacijo,
- pogoni s spremenljivo hitrostjo,
- uparjanje z večkratnim učinkom,
- uporaba sončne energije.

7.5.3 Upravljavec mora za povečanje energijske učinkovitosti uporabljati naslednje tehnike za varjenje piva:

- drozganje pri višjih temperaturah,
- znižanje stopnje uparjanja med hmeljenjem sladice,
- zvišanje stopnje varjenja piva z visoko gostoto.

7.6 Sistem ravnanja z okoljem

7.6.1 Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka tega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem.

7.6.2 Upravljavec mora izpopolniti in izvajati sistem okoljskega ravnanja, ki vključuje vse naslednje elemente:

- (i) zavezanost, vodenje in odgovornost vodstva, vključno z višjim vodstvom, za izvajanje učinkovitega sistema okoljskega ravnanja;
- (ii) analizo, ki vključuje določitev okvira organizacije, opredelitev potreb in pričakovanj zainteresiranih strani, opredelitev značilnosti obrata, povezanih z morebitnimi tveganji za okolje (ali zdravje ljudi), ter veljavnih pravnih zahtev v zvezi z okoljem;
- (iii) oblikovanje okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljske učinkovitosti obrata;
- (iv) določitev ciljev in kazalnikov uspešnosti v zvezi s pomembnimi okoljskimi vidiki, vključno z zagotavljanjem skladnosti z veljavnimi pravnimi zahtevami;
- (v) načrtovanje in izvajanje potrebnih postopkov in ukrepov (vključno s popravnimi in preventivnimi ukrepi, če so potrebni) za doseganje okoljskih ciljev in preprečevanje okoljskih tveganj;
- (vi) določitev struktur, vlog in odgovornosti v zvezi z okoljskimi vidiki in cilji ter zagotavljanje potrebnih finančnih in človeških virov;
- (vii) zagotavljanje potrebne usposobljenosti in ozaveščenosti osebja, katerega delo lahko vpliva na okoljsko učinkovitost obrata (npr. z zagotavljanjem informacij in usposabljanjem);
- (viii) notranjo in zunanjo komunikacijo;
- (ix) spodbujanje sodelovanja zaposlenih pri dobrih praksah okoljskega ravnanja;
- (x) oblikovanje in vzdrževanje priročnika za upravljanje in pisnih postopkov za nadzor dejavnosti z znatnim vplivom na okolje in ustreznih evidenc;
- (xi) učinkovito operativno načrtovanje in nadzor postopkov;
- (xii) izvajanje ustreznih programov vzdrževanja;
- (xiii) protokole za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke, vključno s preprečevanjem in/ali zmanjševanjem negativnih vplivov izrednih razmer (na okolje);
- (xiv) pri (ponovnem) projektiranju (novega) obrata ali njegovega dela upoštevanje njegovega vpliva na okolje v celotni življenjski dobi, kar vključuje gradnjo, vzdrževanje, obratovanje in razgradnjo;
- (xv) izvajanje programa spremljanja in merjenja, če je potrebno; informacije so na voljo v referenčnem poročilu o spremljanju emisij v zrak in vodo iz obratov iz direktive o industrijskih emisijah;
- (xvi) redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz;
- (xvii) redno neodvisno (kolikor je izvedljivo) notranjo revizijo in redno neodvisno zunanjo revizijo, da se oceni okoljska učinkovitost in ugotovi, ali je sistem okoljskega ravnanja skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;

- (xviii) oceno vzrokov neskladnosti, izvajanje popravnih ukrepov v odziv na neskladnosti, pregled učinkovitosti popravnih ukrepov in določitev, ali obstajajo oziroma ali bi se lahko pojavile podobne neskladnosti;
- (xix) redno pregledovanje sistema okoljskega ravnanja ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja višje vodstvo;
- (xx) spremljanje in upoštevanje razvoja čistejših tehnik.

Dodatno mora upravljavec vključiti v sistem okoljskega ravnanja tudi:

- (i) načrt za obvladovanje hrupa,
- (ii) načrt za obvladovanje vonjav,
- (iii) popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov,
- (iv) načrt za energijsko učinkovitost.

7.6.3 Upravljavec mora za učinkovitejšo rabo virov ostanke uporabiti kot živalsko krmo ter ločevati produkt (tekočino) in preostale odpadne frakcije.

12. Za točko 8.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo nove točke 8.5, 8.6 in 8.7, ki se glasijo:

8.5 Upravljavec mora vzpostaviti, vzdrževati in redno pregledovati (tudi ob bistvenih spremembah) popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov kot del sistema okoljskega ravnanja, ki vključuje vse naslednje značilnosti:

I. informacije o postopkih proizvodnje pijače, vključno s:

- (a) poenostavljenimi diagrami poteka procesov, ki prikazujejo izvor emisij (za vode);
- (b) opisi v proces vključenih tehnik ter tehnik čiščenja odpadnih voda kot je sedimentacija, za preprečevanje ali zmanjševanje emisij;

II. podatki o dnevni porabi in uporabi vode z uporabo integriranih števcov na vseh porabnikih vode (energetika, proizvodnja piva, poslovna stavba, logistika) in stalno spremljanje kazalnika učinkovite rabe vode ter ukrepe za zmanjšanje porabe vode in količine odpadne vode;

III. informacije o količini in značilnostih tokov odpadnih voda, kot sta povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka;

IV. informacije o značilnostih tokov odpadnih plinov, kot so povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka in temperature, povprečne vrednosti koncentracije in obremenitve pomembnih onesnaževal/parametrov ter njihova spremenljivost, prisotnost drugih snovi, ki lahko vplivajo na sistem za čiščenje odpadnih plinov ali varnost naprave;

V. informacije o porabi in uporabi energije, količini uporabljenih surovin, količini in lastnostih nastalih ostankov;

VI. opredelitev in izvajanje ustrezne strategije spremljanja za povečanje učinkovitosti rabe virov ob upoštevanju porabe energije, vode in surovin.

8.6 Upravljavec mora za preprečevanje in zmanjšanje uporabe škodljivih snovi, na primer pri čiščenju in razkuževanju, izvajati naslednje ukrepe:

- ustrezna izbira kemikalij za čiščenje in/ali razkužil, ki so dovoljena v prehrambni industriji;
- ponovna uporaba kemikalij za čiščenje na mestu proizvodnje (clean-in-place – CIP) preko avtomatskega nadzora delovne koncentracije kemikalije;
- optimizirana zasnova in konstrukcija opreme in procesnih območij za doseganje učinkovitega pranja z minimalno razdaljo do objektov čiščenja.

8.7 Upravljavec mora za preprečevanje nenadzorovanih emisij zagotavljati ustrezne vmesne skladiščne zmogljivosti (zbirni rezervoar) za odpadno vodo.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o Ź i t e v

I.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo), je dne 30. 5. 2023 od upravljavca Pivovarna Laško Union d.o.o, Pivovarniška ulica 2, 1000 Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopata Klemen Dermota in Blaž Medja (v nadaljevanju: upravljavec) prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-129/2006-13 z dne 26. 2. 2009, spremenjenega z odločbami št. 35407-59/2011-6 z dne 5. 6. 2012, št. 35406-35/2016-2 z dne 31. 8. 2016 in 35406-16/2020-10 z dne 17.9.2021 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje), ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT za napravo, ki povzroča industrijske emisije, in sicer za napravo za proizvodnjo živil z obdelavo in predelavo surovin rastlinskega izvora, s proizvodno zmogljivostjo 920 ton končnih izdelkov na dan, in sicer 800 ton piva na dan ter 120 ton vode na dan.. Upravljavec je vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja dopolnil dne 14.6.2023, 9.8.2023, 22. 5. 2024, 19. 6. 2024, 5. 9. 2024, 9. 10. 2024, 30. 10. 2024, 4. 11. 2024, 13. 11. 2024, 19. 11. 2024 in 28. 1. 2025.

V prvem odstavku 120. člena ZVO-2 je določeno, da je upravljavec naprave v štirih letih od objave novega zaključka o BAT obratovanje naprave dolžan prilagoditi zahtevam iz zaključkov o BAT, ki se nanašajo na dejavnost, zaradi katere se naprava uvršča med naprave iz 110. člena ZVO-2. Prav tako mora upravljavec obratovanje naprave prilagoditi zahtevam iz posodobljenih zaključkov o BAT iz prejšnjega stavka v štirih letih od njihove objave. Nadalje je v drugem odstavku 120. člena ZVO-2 določeno, da mora upravljavec naprave vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT, najkasneje 15 mesecev pred iztekom roka iz prvega odstavka 120. člena ZVO-2. V primeru iz prejšnjega stavka ministrstvo izda odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja najkasneje tri mesece pred potekom roka iz prvega odstavka 120. člena ZVO-2, če je to potrebno zaradi prilagoditve pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju zaključkom o BAT. Ko ministrstvo ugotovi, da sprememba pogojev v okoljevarstvenem dovoljenju zaradi prilagoditve naprave in dejavnosti zaključkom o BAT ni potrebna, o tem izda sklep.

Ministrstvo ugotavlja, da za napravo, ki povzroča industrijske emisije, in sicer za napravo za proizvodnjo živil z obdelavo in predelavo surovin rastlinskega izvora, s proizvodno zmogljivostjo 920 ton končnih izdelkov na dan, in sicer 800 ton piva na dan ter 120 ton vode na dan, velja IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2019/2031 z dne 12. novembra 2019 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) za industrijo hrane, pijače in mleka v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta objavljen v OJ, L313/60 z dne 4.12.2019 (v nadaljevanju Zaključek o BAT FDM).

II.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi predložene dokumentacije k vlogi in njenih dopolnitvah:

1. Pooblastilo z dne 14. 6. 2023,
2. Opredelitev do tehnik iz zaključkov o BAT z dne 9. 8. 2023,

3. Predlog programa obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih voda za Pivovarno Laško Union d.o.o, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Maribor, maj 2023,
4. Predlog prvih meritev in programa obratovalnega monitoringa emisij v zrak, Celje, november 2022,
5. Predlog prvih meritev in programa obratovalnega monitoringa emisij v zrak, Celje, maj 2024,
6. Načrt za energetske učinkovitost (v. 2022),
7. Načrt za obvladovanje hrupa (v. 2023),
8. Dopis z dne 22.5.2024,
9. Slika 1 in slika 2,
10. Dopis z dne 19. 6. 2024,
11. Dopis z dne 3. 9. 2024,
12. Predlog prvih meritev in programa obratovalnega monitoringa emisij v zrak, Celje, avgust 2024,
13. Slika 1: Diagram procesov, odpadni dimni plini,
14. Slika 2: Razpršene snovi v zrak,
15. Načrt za obvladovanje vonjav (v. 2024),
16. Slika 4: Tokovi odpadnih voda,
17. Certifikat ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015,
18. Načrt za energetske učinkovitost (v.2022*),
19. Načrt za obvladovanje vonjav (v.2024-10),
20. Priloga 4: Emisije odpadne vode, v. 10/2024,
21. Program prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, EK2022-220490, KOVA d.o.o., z dne 6. 11. 2024,
22. Dopis z dne 18. 11. 2024,
23. Dopis z dne 28. 1. 2025,
24. Certifikat ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015 z dne 25.10.2024.

Ministrstvo je na vlogo upravljavca začelo postopek preverjanja in spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi objave Zaključka o BAT FDM.

Ministrstvo je tako izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Zaključku o BAT FDM. V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poteka varjenje piva in polnjenje ustekleničene vode. Zaradi navedenega so za napravo iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, poleg splošnih zaključkov o BAT (BAT 1 – BAT 15), relevantni še zaključki za varjenje piva (BAT 18 – BAT 20).

Skladnost obratovanja naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja s posameznimi Zaključki o BAT za obdelavo odpadkov je podrobneje razvidna iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

BAT 1

Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti je izpopolnitev in izvajanje sistema okoljskega ravnanja, ki vključuje vse naslednje elemente:

- (i) zavezanost, vodenje in odgovornost vodstva, vključno z višjim vodstvom, za izvajanje učinkovitega sistema okoljskega ravnanja;
Upravljavec ima pridobljen ISO 14001:2015, vzpostavljeno ima strategijo trajnostnega razvoja Varimo boljši svet, ki je del glavne poslovne strategije, imenovane Evergreen, in že v veliki meri vključuje vsebine Direktive o skrbnem pregledu trajnosti podjetij.
- (ii) analizo, ki vključuje določitev okvira organizacije, opredelitev potreb in pričakovani zainteresiranih strani, opredelitev značilnosti obrata, povezanih z morebitnimi tveganji za okolje (ali zdravje ljudi), ter veljavnih pravnih zahtev v zvezi z okoljem

Upravljavec ima zaradi specifičnih zakonodajnih zahtev na področju varnosti živil in ravnanja z okoljem izdelan »Organigram sistema vodenja« s pripadajočimi pooblastili pooblaščenih oseb, ki znotraj podjetja pokrivajo posamezna področja. Postavljeno ima osebo, ki izvaja koordinacijo in vodenje vseh sistemov in standardov (ISO 9001, ISO 14001, IFS).

- (iii) oblikovanje okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljske učinkovitosti obrata
Upravljavec ima postavljeno časovnico prioriternih projektov, dobrih praks in investicij, ki jih bo izpeljal v naslednjih letih. Vsebinsko se nanašajo na povečevanje energetske učinkovitosti ter povečevanje uporabe obnovljivih virov energije.
- (iv) določitev ciljev in kazalnikov uspešnosti v zvezi s pomembnimi okoljskimi vidiki, vključno z zagotavljanjem skladnosti z veljavnimi pravnimi zahtevami
Glavni okoljski kazalniki, ki jih je postavil upravljavec, so: specifična poraba vode, emisije ogljikovega dioksida ter količina nastalih odpadkov.
- (v) načrtovanje in izvajanje potrebnih postopkov in ukrepov (vključno s popravnimi in preventivnimi ukrepi, če so potrebni) za doseganje okoljskih ciljev in preprečevanje okoljskih tveganj
Upravljavec pri načrtovanju zasleduje cilj ničelni neto ogljični izpust iz proizvodnje do leta 2030, ogljično nevtralnost v vseh procesih do leta 2040 ter nič odpadkov na odlagališčih vseh proizvodnih lokacij do leta 2025.
- (vi) določitev struktur, vlog in odgovornosti v zvezi z okoljskimi vidiki in cilji ter zagotavljanje potrebnih finančnih in človeških virov
Upravljavec ima strukturo določeno s poslovnikom vodenja organizacije.
- (vii) zagotavljanje potrebne usposobljenosti in ozaveščenosti osebja, katerega delo lahko vpliva na okoljsko učinkovitost obrata (npr. z zagotavljanjem informacij in usposabljanjem)
Upravljavec svojim zaposlenim nudi redna usposabljanja, za kar je zadolžen oddelek za kadrovske zadeve in človeške vire.
- (viii) notranjo in zunanjo komunikacijo
Upravljavec ima pravila komuniciranja opredeljena v dokumentu OP – Upravljanje korporativnega komuniciranja v PLU. Komunikacijska infrastruktura je opredeljena po ciljnih javnostih, ki jim je komuniciranje namenjeno. Komunikacijski procesi potekajo načrtno in spontano.
- (ix) spodbujanje sodelovanja zaposlenih pri dobrih praksah okoljskega ravnanja
Upravljavec ima vzpostavljen sistem spodbujanja sodelovanja zaposlenih preko operativnih sestankov in podajanja predlogov, za kar je zadolžena služba za kadrovske zadeve in človeške vire ter oddelek za korporativne zadeve.
- (x) oblikovanje in vzdrževanje priročnika za upravljanje in pisnih postopkov za nadzor dejavnosti z znatnim vplivom na okolje in ustreznih evidenc
Upravljavec ima vzpostavljenih več dokumentov. Krovni dokument, ki opredeljuje okoljsko politiko, je Organizacijski predpis (OP) Ravnanje z okoljem. Skladno s postavljenimi smernicami ter standardi ISO ima upravljavec izdelana navodila za delo ter poslovniške za obvladovanje tehnoloških enot. Vso dokumentacijo redno posodablja.
- (xi) učinkovito operativno načrtovanje in nadzor postopkov

Upravljavec ima postopke in način dela v oskrbni verigi v večji meri digitalizirane. Digitalizacija organizaciji zagotavlja učinkovito vodenje procesov ter tudi njihovo sledljivost.

- (xii) izvajanje ustreznih programov vzdrževanja
V dokumentu OP – Obvladovanje vzdrževanja so opisani procesi o vzdrževanju, potrebne aktivnosti, odgovornosti, kazalniki uspešnosti kot tudi obvladovanje dokumentacije. Odgovornost izvajanja posameznih procesov vzdrževanja je upravljavec razdelil med v naprej določene zaposlene glede na njihovo vlogo in položaj v organiziranosti službe vzdrževanja.
- (xiii) protokole za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke, vključno s preprečevanjem in/ali zmanjševanjem negativnih vplivov izrednih razmer (na okolje)
Upravljavec ima krovni dokument, ki je tudi del sistema vodenja »ND Navodilo za beleženje okoljevarstvenih nezgod in pritožb«. Glavni namen dokumenta je ureditev prepoznavanje in evidentiranje okoljevarstvenih nesreč in pritožb, njihovo obravnavanje in poročanje.
- (xiv) pri (ponovnem) projektiranju (novega) obrata ali njegovega dela upoštevanje njegovega vpliva na okolje v celotni življenjski dobi, kar vključuje gradnjo, vzdrževanje, obratovanje in razgradnjo
Upravljavec ima vzpostavljen organizacijski predpis »OP – vodenje investicij«, ki opredeljuje aktivnosti, ki jih je potrebno opraviti pri načrtovanju, odločanju o nabavi, sklepanju pogodb in prevzemu proizvodnih sredstev. Pooblaščenec za okolje poskrbi, da so investicijski projekti skladni z zahtevami iz okoljevarstvenega dovoljenja ter zahtevami iz zakonodaje (ravni hrupa, odpadne vode, emisije in druge zahteve).
- (xv) izvajanje programa spremljanja in merjenja, če je potrebno; informacije so na voljo v referenčnem poročilu o spremljanju emisij v zrak in vodo iz obratov iz direktive o industrijskih emisijah;
Pri obratovanju naprave upravljavec zagotavlja izvajanje ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak: tesnjenje delov naprav, zajemanje odpadnih plinov na izvoru, zapiranje krožnih tokov, recikliranje snovi, rekuperacijo toplote. Upravljavec izvaja redne servise opreme in preglede tudi s strani pooblaščenih zunanjih izvajalcev. Upravljavec izvaja obratovalni monitoring skladno z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem.
- (xvi) redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz
Upravljavec ima digitalni modul za poročanje. Poročanje poteka mesečno, in sicer okoljski parametri/kazalniki: poraba vode, energije (ZP, elektrika), sproščene emisije CO₂, uporaba obnovljivih virov energije, količina nastalih mešanih komunalnih odpadkov. Za vse navedene kazalnike določi letne cilje. Po podatkih upravljavca je v modulu za poročanje mogoče ustvariti pogled primerjalnih analiz z vsemi pivovarnami, ki delujejo v okviru družbe Heineken. Modul omogoča tudi pogled, s pregledom rezultatov v zgodovini (mesečno, kvartalno, letno).
- (xvii) redno neodvisno (kolikor je izvedljivo) notranjo revizijo in redno neodvisno zunanjo revizijo, da se oceni okoljska učinkovitost in ugotovi, ali je sistem okoljskega ravnanja skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje
Upravljavec koordinira procese interno, s strani Službe procesov in izboljšav notranjih kontrol (OP – 05-05). Izvajajo se tako notranje kot tudi zunanje presoje sistemov vodenja ISO.

- (xviii) oceno vzrokov neskladnosti, izvajanje popravnih ukrepov v odziv na neskladnosti, pregled učinkovitosti popravnih ukrepov in določitev, ali obstajajo oziroma ali bi se lahko pojavile podobne neskladnosti

Upravljavcec ima vzpostavljen sistem, da po opravljenih presojah odgovorni pripravijo poročila, v katerih so navedene odgovorne osebe ter časovni roki za odpravo neskladij. Aktivnosti in obveznosti so opredeljena v OP–05–02.

- (xix) redno pregledovanje sistema okoljskega ravnanja ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja višje vodstvo

Upravljavcec ima okoljsko politiko opredeljeno kot del trajnostne strategije Varimo boljši svet. S tem namenom upravljavcec pripravi letno trajnostno poročilo, ki je pregledano in potrjeno s strani uprave. Pripravlja tudi redna mesečna poročila, v katera je vključen pregled uspešnosti doseganja okoljskih kazalnikov. Vodstvo potrjuje letni strateški plan, ki vključuje spremljanje postavljene okoljske politike in njenih ciljev.

- (xx) spremljanje in upoštevanje razvoja čistejših tehnik

Upravljavcec ima postavljen cilj, da z novimi investicijami izboljša ekonomičnost procesov, povečuje rabo obnovljivih virov energije ter povečuje učinkovito rabo energije, surovin in virov.

BAT za sektor hrane, pijače in mleka je tudi vključitev naslednjih elementov v sistem okoljskega ravnanja

- (i) načrt za obvladovanje hrupa (glej BAT 13);
Upravljavcec ima izdelan načrt obvladovanja hrupa.
- (ii) načrt za obvladovanje vonjav (glej BAT 15);
Upravljavcec ima izdelan načrt za obvladovanje vonjav.
- (iii) popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov (glej BAT 2);
Popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in odpadnih plinov je izdelan.
- (iv) načrta za energijsko učinkovitost (glej BAT 6a).
Ta tehnika se izvaja, načrt za energijsko učinkovitost je izdelan.

Ministrstvo je na podlagi opredelitve upravljavca (in pregledu predložene dokumentacije) presodilo, da upravljavcec izvaja tehnike v BAT 1. V točki I./11. izreka te odločbe je ministrstvo dodalo točki 7.5 in 7.6, v kateri je upravljavcu določilo, da mora izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki mora vključevati načrt za obvladovanje hrupa in vonjav in načrt za energijsko učinkovitost, popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in odpadnih plinov.

BAT 2

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovitosti rabe virov in zmanjšanje emisij je vzpostavitev, vzdrževanje in redno pregledovanje (tudi ob bistvenih spremembah) popisa porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov kot del sistema okoljskega ravnanja (glej BAT 1), ki vključuje vse naslednje značilnosti:

I. informacije o postopkih proizvodnje hrane, pijače in mleka, vključno s:

- (a) poenostavljenimi diagrami poteka procesov, ki prikazujejo izvor emisij;

Upravljavcec izvaja tehnike učinkovite rabe vode in energentov z meritvijo kazalnikov, postavljanjem ciljev in konkretnih zavez. Poleg rednih meritev pooblaščenih izvajalcev monitoringa, upravljavcec redno vključuje tudi aktivnosti za izboljševanje procesov. V ta del so vključeni: skrbni pregledi neodvisnih zunanjih strokovnjakov, implementacija dobrih praks, za izboljšanje procesov ter vključevanje investicij, z namenom izboljševanja tehnologij in vodenje procesov v proizvodnji. Upravljavcec je k vlogi priložil poenostavljen diagram poteka procesa

proizvodnje piva. Porabo vode, energije, surovin, tokove odpadnih voda ter odpadnih plinov upravljaivec meri in arhivira v operacijskem sistemu.

(b) opisi v proces vključenih tehnik ter tehnik čiščenja odpadnih voda in plinov za preprečevanje ali zmanjševanje emisij, vključno z njihovo učinkovitostjo

V obratu polnilnice je usedalnik za že uporabljeno lužino, ki se je uporabljala za napravo za pranje povratne embalaže (povratne steklenice). Po uporabi se omenjena lužina prečrpa v ta usedalnik, kjer poteka sedimentacija brez dodajanja flokulantov. Po posedanju se lužina ponovno uporabi kot pralna flota pri novih šaržah pranja povratne embalaže, sediment iz konusnega dela pa se prečrpa v vmesni zalogovnik, od koder se sediment preda kot odpadke pooblaščenemu prevzemniku. Odpadne vode, ki nastajajo pri predhodno opisanem posedanju, CIP čiščenju ter vse ostale odpadne vode, ki nastajajo tako v procesih polnjenja kot tudi v procesih proizvodnje piva, v kotlovnici, pripravi vode in iz obtočnega hladilnega sistema, se zbirajo v dveh rezervoarjih volumna 2x100 m³ (N147 in N148), iz katerih se mešanica odpadne vode nadalje enakomerno preko črpalke črpa na anaerobno industrijsko čistilno napravo, ki je v upravljanju drugega upravljavca (upravljaivec komunalne čistilne naprave Laško (Strensko)) ter nadalje v javno kanalizacijo, ki se zaključi s komunalno čistilno napravo Laško (Strensko) (v nadaljevanju: KČN Laško (Strensko)). Poleg prej naštetih industrijskih odpadnih vod se na anaerobno industrijsko čistilno napravo odvaja tudi komunalna odpadna voda, ki nastaja v napravi.

Glede emisije snovi v zrak upravljaivec zagotavlja izvajanje meritev s strani pooblaščenega izvajalca. Pri sprejemu, transportu in pripravi sipkih surovin, ki poteka na pretovorni postaji za vagone, pretovorni postaji za kamione, tehtanju surovin na prekucni tehnični in pripravi surovin na vibracijskih čistilnih sitih surovin, prihaja do prašnih emisij. Vse naprave v tem sistemu so povezane s filtrnim sistemom, s katerimi se preprečuje emisije prašnih delcev v okolje, ki ga sestavljajo ventilacijske enote, ki s podtlakom odvaja prašne emisije preko ciklonov, dušilcev zvoka in protiprašnih vrečastih filtrov v ozračje. Le-te upravljaivec redno pregleduje in vodi tudi evidenco pregledov ter servisnih posegov (v kolikor so le-ti potrebni). Zbrani prah upravljaivec oddaja kot stranski proizvod za krmo živali (skupaj s pivskimi tropinami).

V obratu energetike so nameščene kurilne naprave. Upravljaivec uporablja tudi bioplin, ki nastaja pri čiščenju odpadnih voda. Na vseh kurilnih napravah se redno opravlja pregled in servise. Proces pridobivanja toplote je popolnoma avtomatiziran in omogoča spremljanje porabe vseh energentov. Na porabnikih toplote upravljaivec redno izvaja ukrepe in dobre prakse za učinkovito rabo energije in zmanjšanje toplotnih izgub. V sistem spremljanja porabe toplote so vključeni kalorimetri, ki služijo za pripravo poročil in pregled učinkovitosti porabe po posameznih porabnikih.

II. informacije o porabi in uporabi vode (npr. diagrami poteka in vodne masne bilance) ter opredelitev ukrepov za zmanjšanje porabe vode in količine odpadne vode (glej BAT 7); Upravljaivec je navedel, da se proces učinkovite rabe vode spremlja in nenehno izboljšuje, kar je razvidno tudi iz predloženih podatkov o količini odpadne vode glede na količino proizvedenega produkta za zadnja 3 leta. Na vseh porabnikih vode so integrirani števeci, s katerimi se meri poraba vode. Števci so vključeni v interni sistem meril. Glavni števec – natok vode v pivovarno, je v lasti Komunale Laško, ki skrbi za njegovo umerjanje (preko tega poteka tudi obračun porabe vode). Ostale števce, ki so nameščeni v pivovarni, preverja in umerja pooblaščen zunanje podjetje. Za vse preglede zunanje podjetje izdela tudi zapisnike/poročila. Neustrezne števce upravljaivec redno menjuje. Razmerje med uporabljeno vodo ter napolnjenimi produkti predstavlja kazalnik učinkovitosti rabe vode. Učinkovitost rabe vode se spremlja in pripravljajo se mesečna poročila. Sistem poročanja kazalnika je digitaliziran, kar omogoča sledljivost pri spremljanju učinkovite rabe. V kolikor se ciljev ne dosega, se v ekipi definira akcijske načrte ter ukrepe za izboljšanje učinkovitosti. Stalno se uvajajo dobre prakse ter inovativni pristopi in investicije, s katerimi se kazalnik učinkovite rabe vode stalno izboljšuje. Vsebinsko se predstavi tudi v letnem trajnostnem poročilu, ki ga upravljaivec deli z zunanjimi deležniki, dostopno pa je tudi na spletni strani Pivovarne Laško Union.

III. informacije o količini in značilnostih tokov odpadnih voda, kot so:

a) povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka, vrednosti pH in temperature;

Upravljalavec je podal povprečne vrednosti parametrov odpadne vode po čiščenju na anaerobni industrijski čistilni napravi za zadnja tri leta, in sicer: povprečna vrednost pretoka je bila 682 m³/dan (2019), 660 m³/dan (2020) in 830 m³/dan (2021), povprečna vrednost pH je bila 7,2 (2019) 7,0 (2020), in 6,8 (2021) ter povprečna vrednost temperatura je bila 24,5 °C (2019), 23,4 °C (2020) in 25,3 °C (2021). Ministrstvo je v upravni zadevi pregledalo poročila obratovalnega monitoringa odpadnih voda za leto 2020, 2021 ter 2022 in ugotovilo, da so predhodne navedbe upravljavca glede povprečnih vrednosti parametrov skladne s podatki iz poročil za leto 2020 in 2021. Ministrstvo je pri pregledu poročila obratovalnega monitoringa odpadnih voda za leto 2020 ugotovilo, da količina odpadne vode iz naprave (na iztoku V1) pri primerjavi meritev dnevnih količin variira v povprečju med 100 m³ in 200 m³. V primerjavi med meseci, večja količina odpadne vode nastaja v mesecu juniju, juliju in avgustu in je v povprečju za 200-300 m³/mesec večja glede na ostale mesece. V letu 2021 in 2022 je trend variiranja glede na dnevne količine in povprečne mesečne količine odpadne vode približno enak.

b) povprečne vrednosti koncentracije in obremenitve pomembnih onesnaževal/parametrov (npr. TOC ali KPK, vrste dušika, fosfor, klorid, prevodnost) ter njihova spremenljivost;

Upravljalavec je predložil tabelo s povprečnimi letnimi vrednostmi preteklih let (za leto 2019, 2020 in 2021) – meritve odpadne industrijske vode, pred iztokom v javno kanalizacijo (po anaerobnem čiščenju), ki je zaključena s KČN Laško (Strensko). Ministrstvo je v upravni zadevi pregledalo poročila obratovalnega monitoringa odpadnih voda še za leto 2022 in 2023 in v spodnjo tabelo dodalo še podatke iz zadnjih dveh let.

PARAMETER	2019	2020	2021	2022	2023
Celotni fosfor (mg/l)	35,4	39,3	42	43,88	45,71
Kemijska potreba po kisiku(KPK) (mg/l)	621	882	700	850	769
Celotni organski ogljik (TOC) (mg/l)	148	223	200	185	120
Celotni dušik (mg/l)	105,7	121,4	97,2	91,38	83,29
Amonijev dušik (mg/l)	68,241	73,588	57,3	46	39,86
Adsorbiljni organski halogeni (AOX) (mg/l)	0,071	0,088	0,093	0,081	0,066
Cink (Zn) (mg/L)	0,333	0,628	0,353	0,349	0,184
Sulfid raztopljeni (mg/L)	0,180	0,317	0,204	0,026	0,084
Tenzidi-anionski (mg/L)	0,085	0,081	3,115	0,089	0,163
Tenzidi-neionski (mg/L)	0,641	1,977	2,817	2,033	3,186
Klor-prosti (mg/L)	0,090	0,032	0,019	0	0,019
Klor-skupni (mg/L)	0,197	0,148	0,06	0,038	0,037
Baker (Cu) (mg/l)	0,019	0,039	0,021	0,016	0,018

Ministrstvo je pri pregledu poročil obratovalnega monitoringa odpadnih vod ugotovilo, da se na vtoku na anaerobno industrijsko čistilno napravo spremljajo naslednji parametri, in sicer: neraztopljene snovi, usedljive snovi, KPK, BPK₅, celotni fosfor in celotni dušik. V letu 2020 je bila povprečna vrednost (na podlagi šestih meritev v enem letu) neraztopljenih snovi 1907 mg/l (minimalna 460 mg/l in maksimalna 3.600 mg/l), usedljivih snovi 38,40 ml/l (minimalna 8,40 ml/l in maksimalna 85,00 ml/l), KPK 6.550 mg/l (minimalna 3.200 mg/l in maksimalna 11.000 mg/l), BPK₅ 3.833 mg/l (minimalna 1.700 mg/l in maksimalna 6.300 mg/l), celotni fosfor 51,67 mg/l (minimalna 19,00 mg/l in maksimalna 80,00 mg/l) ter celotni dušik 200,5 mg/l (minimalna 83,0 mg/l in maksimalna 430 mg/l). V letu 2021 je bila povprečna vrednost (na podlagi šestih meritev v enem letu) neraztopljenih snovi 1000 mg/l (minimalna 610 mg/l in maksimalna 2.300 mg/l),

usedljivih snovi 16,27 ml/l (minimalna 5,20 ml/l in maksimalna 43,00 ml/l), KPK 5.833 mg/l (minimalna 3.800 mg/l in maksimalna 8.900 mg/l), BPK₅ 3.517 mg/l (minimalna 1.200 mg/l in maksimalna 6.600 mg/l), celotni fosfor 43,00 mg/l (minimalna 24,00 mg/l in maksimalna 66,00 mg/l) ter celotni dušik 122,67 mg/l (minimalna 83,0 mg/l in maksimalna 220 mg/l). V letu 2022 je bila povprečna vrednost (na podlagi osmih meritev v enem letu) neraztopljenih snovi 4.025 mg/l (minimalna 1.400 mg/l in maksimalna 9.500 mg/l), usedljivih snovi 44,88 ml/l (minimalna 12,00 ml/l in maksimalna 110,00 ml/l), KPK 11.900 mg/l (minimalna 5.100 mg/l in maksimalna 20.000 mg/l), BPK₅ 8.650 mg/l (minimalna 3.700 mg/l in maksimalna 15.000 mg/l), celotni fosfor 81,50 mg/l (minimalna 47,00 mg/l in maksimalna 150,00 mg/l) ter celotni dušik 277,75 mg/l (minimalna 92,0 mg/l in maksimalna 700 mg/l). V letu 2023 je bila povprečna vrednost (na podlagi sedmih meritev v enem letu) neraztopljenih snovi 860 mg/l (minimalna 320 mg/l in maksimalna 1.300 mg/l), usedljivih snovi 8,17 ml/l (minimalna 2,60 ml/l in maksimalna 18,00 ml/l), KPK 6.101 mg/l (minimalna 4.200 mg/l in maksimalna 8.900 mg/l), BPK₅ 3.857 mg/l (minimalna 5.600 mg/l in maksimalna 5.700 mg/l), celotni fosfor 33,29 mg/l (minimalna 23,00 mg/l in maksimalna 48,00 mg/l) ter celotni dušik 90,14 mg/l (minimalna 51,0 mg/l in maksimalna 140 mg/l).

IV. informacije o značilnostih tokov odpadnih plinov, kot so:

a) povprečne vrednosti in spremenljivost pretoka in temperature;

Spremljanje parametrov se izvaja z obratovalnim monitoringom, tako so povprečne vrednosti parametrov razvidne iz poročil o meritvah. Upravljavec zagotavlja upravljanje meritev oziroma obratovalnega monitoringa, ki ga opravlja pooblaščen podjetje. Tako sta parameter pretoka in temperature vključena v meritve. Prav tako je upravljavec priložil Program prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak, št. Poročila EK2022-220490 z dne 6.11.2024 pooblaščenega izvajalca meritev Kova d.o.o. (v nadaljevanju: predlog programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak), iz katerega je razvidno spremljanje parametrov.

b) povprečne vrednosti koncentracije in obremenitve pomembnih onesnaževal/parametrov (npr. prah, TVOC, CO, NO_x, SO_x) ter njihova spremenljivost;

Povprečne vrednosti koncentracij posameznih parametrov, ki so značilni za posamezen proces, so razvidne iz rezultatov monitoringa. Upravljavec zagotavlja upravljanje meritev oziroma obratovalnega monitoringa, ki ga izvaja pooblaščen podjetje.

c) prisotnost drugih snovi, ki lahko vplivajo na sistem za čiščenje odpadnih plinov ali varnost naprave (npr. kisik, vodna para, prah);

Celoten proces v energetiki je avtomatiziran in voden preko digitalnega sistema. Na ta način upravljavec spremlja procesne parametre (pretoke vhodnega energenta, tlak v sistemu, temperaturo, % kisika) ter zagotavlja učinkovito vodenje tehnoloških procesov. Upravljavec ima tudi vzpostavljen sistem vzdrževalnih aktivnosti in energetske preglede s strani pooblaščenega podjetja. V skladu s tem upravljavec upošteva priporočila za vzdrževalna dela in način vodenja kurilnih naprav.

V. informacije o porabi in uporabi energije, količini uporabljenih surovin, količini in lastnostih nastalih ostankov ter opredelitvi ukrepov za stalno izboljševanje učinkovite rabe virov (glej na primer BAT 6 in BAT 10);

Upravljavec redno in sistematično spremlja porabo energentov: zemeljski plin, električna energija, voda, delež obnovljivih virov energije. Prav tako spremlja in evidentira dobavljene surovine: ječmenov slad, hmelj, hmeljni ekstrakt, neslajena žita, filtracijsko sredstvo, stabilizacijski dodatki za filtracijo piva, dodatki za varjenje piva (mlečna kislina, CaCl₂), propagacija (vzgoja) pivskega kvasa. Sistem za spremljanje je avtomatiziran in digitaliziran, v proces so vključeni različni oddelki: dobavna veriga (proizvodnja, polnilnica, planiranje), nabavna služba ter finančni kontroling. Kazalniki so vključeni v redna mesečna poročila (s sledljivimi podatki dobave ter količinami). Učinkovitost njihove porabe upravljavec meri preko količin napolnjenih produktov. Skladno s postavljenimi standardi ISO, upravljavec vsako leto definira okoljske cilje in nadgrajuje register okoljskih vidikov. Ti predstavljajo mehanizem/orodje za stalno izboljševanje proizvodnih procesov, z zmanjšanim obremenjevanjem okolja.

- VI. opredelitev in izvajanje ustrezne strategije spremljanja za povečanje učinkovitosti rabe virov ob upoštevanju porabe energije, vode in surovin. Spremljanje lahko vključuje ustrezno pogoste neposredne meritve, izračune ali evidentiranje. Spremljanje je razčlenjeno na najustreznejšo raven (npr. na raven procesa ali naprave/obrata).

Upravljaivec v proizvodnih procesih spremlja porabo surovin za proizvodnjo piva ter mešanic piva (surovine in pomožni materiali – navedeni v točki V). Ukrep oziroma kazalnik učinkovite rabe je nizka izguba ekstrakta (organskega deleža) v fazi proizvodnje. S stalnim nadgrajevanjem opreme ter investicijami upravljaivec vpeljuje nove tehnološke enote, ki omogočajo proizvodnjo s čim manjšimi izgubami (proizvodnji kalo), tako v fazi proizvodnje kot tudi polnjenja izdelkov v embalažne materiale. Spremlja se tudi poraba pomožnih materialov ter kemikalij. Skupaj z dobavitelji ima upravljaivec postavljeno politiko z navodili za njihovo učinkovito rabo. Vse navedene kazalnike ter tudi nastalo odpadno embalažo redno spremlja (na mesečnem nivoju). Poročila ima digitalna, kar upravljavcu omogoča zgodovinski pregled ter tudi primerjavo med pivovarnami znotraj skupine Heineken. V kolikor se na tedenskih in mesečnih poročilih ugotovijo odstopanja, se izdela plan korektivnih ukrepov (akcijski načrti znotraj posameznega oddelka in podpornimi službami).

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje izvajanje najboljše razpoložljive tehnike za povečanje učinkovitosti rabe virov in zmanjšanje emisij, opisane v BAT 2 Zaključkov o BAT FDM, in sicer vseh tehnik, ki se nanašajo na odpadne vode in z informacijami o značilnostih tokov odpadnih plinov. Ministrstvo je določilo zahteve za povečanje učinkovitosti rabe virov in zmanjšanje emisij iz BAT 2 Zaključkov o BAT FDM, in sicer v točkah I./4., I./12. izreka te odločbe na podlagi točk I, II, III, IV, V in VI BAT 2 Zaključkov o BAT FDM.

BAT 3

Najboljša razpoložljiva tehnika za zadevne emisije v vodo, kot so opredeljene v popisu tokov odpadnih voda (glej BAT 2), je spremljanje ključnih procesnih parametrov (npr. stalno spremljanje pretoka, vrednosti pH in temperature odpadnih voda) na ključnih lokacijah (npr. ob vtoku v predčiščenje in/ali iztoku iz njega, ob vtoku v končno čiščenje, na točki, kjer emisija zapusti obrat).

Upravljaivec je glede upoštevanja oz. izvajanja najboljše razpoložljive tehnike, opisane v BAT 3, v vlogi navedel: Celotna količina mešanice industrijskih (iz proizvodnje piva, kotlovnice, priprave vode in iz obtočnega hladilnega sistema) in komunalnih odpadnih vod se čisti na anaerobni industrijski čistilni napravi in nadalje na komunalni čistilni napravi Laško (Strensko), ki sta v upravljanju upravljavca KČN Laško (Strensko) in kateri z meritvami ključnih parametrov zagotavlja učinkovito predčiščenje odpadne vode na anaerobni industrijski čistilni napravi in končno čiščenje na komunalni čistilni napravi. Na vhodu v sistem predčiščenja, se izvajajo stalne meritve volumskega pretoka, temperature in pH. Upravljaivec KČN Laško (Strensko) v obratnem laboratoriju na čistilni napravi, zagotavlja opravljanje meritev parametrov pH, elektrolitska prevodnost in temperatura. Spremlja se tudi aktivnost anaerobne biomase, ki je ključna za učinkovito vodenje anaerobnega procesa čiščenja industrijskih odpadnih vod, preko parametrov kot so obremenitev bioreaktorja (povprečna mesečna vrednost v kg/m^3), učinkovitost bioreaktorja (povprečna mesečna vrednost v %), količina odpadne vode (mesečna vrednost v m^3) in količina proizvedenega bioplina. Kot stranski produkt na anaerobni industrijski čistilni napravi se ustvarja bioplin, katerega del se uporabi za dogrevanje biomase, del pa se uporablja v pivovarni za pridobivanje toplote. Po fazi anaerobnega čiščenja mešanice industrijskih odpadnih vod (iz proizvodnje piva, kotlovnice, priprave vode in iz obtočnega hladilnega sistema) in komunalnih odpadnih vod, se te združijo (mešajo) s komunalnimi odpadnimi vodami iz javno-kanalizacijskega sistema Komunale Laško d.o.o. Po fazi aerobnega čiščenja na KČN Laško (Strensko) se celotna količina prečiščene odpadne vode izteka v reko Savinjo.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljaivec izkazuje izvajanje najboljše razpoložljive tehnike iz BAT 3 Zaključkov o BAT FDM za zadevne emisije v vodo, kot so opredeljene v popisu tokov odpadnih voda ter da relevantne ukrepe izvaja upravljaivec KČN

Laško (Strensko) s katerim ima upravljavec naprave sklenjeno medsebojno pogodbo. Upravljavcu KČN Laško (Strensko) je bilo izdano okoljevarstveno dovoljenje št. 35441-237/2006-7 z dne 23. 7. 2009 in odločba o spremembi št. 35444-18/2014-4 z dne 12. 8. 2014 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje upravljavca KČN Laško (Strensko)), v kateri so določeni parametri, ki se morajo meriti na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave in KČN Laško (Strensko) ter njihove mejne vrednosti.

Ministrstvo ob upoštevanju dejstva, da se industrijske odpadne vode iz naprave odvajajo na anaerobno industrijsko čistilno napravo in nadalje na KČN Laško (Strensko), ki sta v upravljanju drugega upravljavca, kateri spremlja ključne procesne parametre za učinkovito delovanje anaerobne industrijske čistilne naprave in komunalne čistilne naprave, ni določilo obveznosti spremljanja ključnih procesnih parametrov.

BAT 4

Najboljša razpoložljiva tehnika je vsaj tako pogosto spremljanje emisij v vodo v skladu s standardi EN. Če standardi EN niso na voljo, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

Določena je najmanjša pogostost spremljanja za parameter kemijska potreba po kisiku, skupni dušik, skupni organski ogljik, skupni fosfor, skupne suspendirane trdne snovi, biokemijska potreba po kisiku in klorid.

Upravljavec je glede upoštevanja oz. izvajanja najboljše razpoložljive tehnike, opisane v BAT 4, v vlogi navedel, da je predlagan postopek podrobneje opisan v priloženem Predlogu programa obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih voda za Pivovarna Laško Union, Maj 2023, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, center za okolje in zdravje, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Predlog programa OM). V predlogu programa OM so navedeni podatki podjetja Pivovarna Laško Union, d.o.o., opisana je lokacija zadevne naprave, obseg proizvodnje, tehnične značilnosti naprave, opis tehnoloških postopkov, nastajanja industrijske odpadne vode, tehnike čiščenja odpadnih voda ter obratovalni monitoring odpadnih voda, ki nastajajo v zadevni napravi. Kot je navedeno, se mešanica industrijskih odpadnih voda (iz proizvodnje piva, kotlovnice in priprave vode ter industrijske odpadne vode iz obtočnega hladilnega sistema) in komunalne odpadne vode iz naprave odvaja na anaerobno industrijsko čistilno napravo in nadalje na KČN Laško (Strensko). Parametri, ki jih je treba v okviru obratovalnega monitoringa meriti na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave na merilnem mestu MM1 in njihove mejne vrednosti so določeni v okoljevarstvenem dovoljenju št. 35441-237/2006-7 z dne 23. 7. 2009 in odločbo o spremembi št. 35444-18/2014-4 z dne 12. 8. 2014, izdanem upravljavcu KČN Laško (Strensko). Kot je navedeno, se v okviru obratovalnega monitoringa najmanj 6-krat letno izvede 24-urno vzorčenje. Na vtoku na anaerobno industrijsko čistilno napravo se izmerijo parametri neraztopljene snovi, usedljive snovi, KPK, BPK₅, celotni fosfor in celotni dušik. Na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave se izmerijo parametri temperatura, pH, neraztopljene snovi, usedljive snovi, baker, cink, klor-prosti, celotni klor, amonijev dušik, celotni dušik, celotni fosfor, sulfid, celotni organski ogljik, kemijska potreba po kisiku, biokemijska potreba po kisiku, adsorbilivi organski halogeni ter vsota anionskih in neonskih tenzidov.

V nadaljevanju je v predlogu programa OM, med drugim, predlagano, da se naboru parametrov določenem v okoljevarstvenem dovoljenju št. 35441-237/2006-7 z dne 23. 7. 2009 in odločbi o spremembi št. 35444-18/2014-4 z dne 12. 8. 2014, doda parameter klorid, ter da pogostost in čas vzorčenja ostaneta enaka kot je predpisano v okoljevarstvenem dovoljenju št. 35441-237/2006-7 z dne 23. 7. 2009, torej 24-urno časovno proporcionalno vzorčenje 6-krat letno, razen za parameter klorid, za katerega se predlaga 24-urno časovno proporcionalno vzorčenje 12-krat letno.

V predlogu programa OM je pojasnjeno, da upravljavec ni zavezan do spremljanja parametrov kemijske potrebe po kisiku (KPK), celotni dušik (TN), skupni organski ogljik (TOC), celotni fosfor (TP) in skupne suspendirane trdne snovi enkrat dnevno in biokemijska potreba po kisiku (BPK_n)

enkrat mesečno, kot zahteva najboljša razpoložljiva tehnika, saj je to zahtevano v primeru odvajanja industrijske odpadne vode neposredno v sprejemno vodno telo, iz zadevne naprave pa se industrijska odpadna voda odvaja na anaerobno industrijsko čistilno napravo in nadalje v KČN Laško (Strensko), ki je v upravljanju drugega upravljavca in katerega čiščenje odpadne vode je urejeno skladno z Direktivo Sveta 91/271/EGS. Navedeno je tudi, da bo zagotovljeno najmanj enkrat mesečno spremljanje parametra klorid (Cl).

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec s priloženim predlogom programa obratovalnega monitoringa, na katerega se pri opredelitvi do BAT 4 Zaključkov o BAT FDM sklicuje, izkazuje izvajanje zanj relevantnih tehnik najboljše razpoložljive tehnike. Ministrstvo ob upoštevanju dejstva, da se industrijske odpadne vode ne odvajajo neposredno v vodotok, ampak na anaerobno industrijsko čistilno napravo in nadalje na KČN Laško (Strensko), ki sta v upravljanju drugega upravljavca, ni določilo obveznosti spremljanja parametrov KPK, TN, TOC, TP, skupne suspendirane trdne snovi in BPK_n. Ministrstvo pa je na podlagi tehnik iz BAT 4 Zaključkov o BAT FDM in priloženega predloga programa obratovalnega monitoringa, v točki 3.1.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (v točka I./5. izreka te odločbe) določilo obveznost spremljanja parametra klorid na iztoku iz anaerobne čistilne naprave, in sicer najmanj enkrat mesečno s 24-urnim vzorčenjem.

BAT 5

Najboljša razpoložljiva tehnika je vsaj tako pogosto spremljanje zajetih emisij v zrak v skladu s standardi EN.

Ministrstvo je glede BAT 5 na podlagi dokumentacije ugotovilo, da se tehnika spremljanja zajetih emisij v zrak uporablja v sektorju varjenja piva v postopku obdelave in predelave sladu in dodatkov. Spremljanje zajetih emisij prahu po metodi SIST EN 13284-1 z najmanjšo pogostostjo spremljanja enkrat na leto je za izpuste iz proizvodnje piva (Z13 - Z20) opredeljena s priloženim predlogom programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak. Parameter, merilna metoda in pogostost spremljanja so v celoti v skladu z zahtevami iz BAT 5.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za pogostost spremljanja zajetih emisij snovi v zrak s tistim parametrom, ki je značilen za postopek obdelave in predelave sladu in dodatkov. Ministrstvo je v točki I./3. izreka te odločbe določilo zahtevo glede periode meritev in metodo, po kateri se opravlja za celotni prah občasne meritve (vsako leto enkrat po metodi SIST EN 13284-1) iz BAT 5.

BAT 6

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje energijske učinkovitosti je uporaba BAT 6a in ustrezne kombinacije skupnih tehnik:

- načrt za energijsko učinkovitost – upravljavec ima izdelan Načrt za energijsko učinkovitost (v.2022*).
- uporaba skupnih tehnik, kot so:
 - o regulacija in nadzor gorilnika – Upravljavec ima urejeno aktivno regulacijo delovanja gorilnikov glede na delež kisika v dimnih plinih (lambda sonda). Ta sistem je pregledan 1x letno s strani zunanega podjetja. Poleg tega se vsak dan vizualno pregleda delovanje gorilnika.
 - o soproizvodnja – Na lokaciji so naprave SPTE, ki pa so v lasti drugega podjetja, ki skrbi za nadzor nad delovanjem teh naprav.
 - o energijsko učinkoviti motorji – Dotrajani elektromotorni pogoni se zamenjujejo z novejšimi, razredom učinkovitosti IE3 ali IE4. Izkoristki motorjev se v odvisnosti od moči gibljejo od 80 do 95 %.
 - o rekuperacija toplote s toplotnimi izmenjevalniki in/ali toplotnimi črpalkami (vključno z mehansko rekompresijo hlapov) - Skoraj vsa toplota se pri procesu varjenja piva vrača nazaj v druge procese s izmenjevalnikom toplote (Pfaduco).

V procesu pasterizacije piva se toplota konstantno rekuperira v Pasterizatorju. Na klimatih so nameščeni rekuperatorji toplote.

- razsvetljava - Ta tehnika se izvaja na način nadomeščanja starih svetilk z novimi LED svetili, ki za enako raven osvetljenosti potrebujejo bistveno nižjo električno moč.
- zmanjšanje odsoljevanja kotla – Kotli se odsoljujejo avtomatsko; glede na prevodnost kotelne vode, s čimer upravljavec skrbi, da je odsoljevanje optimalno glede na konstrukcijske zahteve kotla.
- optimizacija sistemov za distribucijo pare - Izvedena je izolacija parovodov, ventilov in ostalih armatur v procesu, poleg tega je upravljavec v zadnjih letih optimiziral tlak pare v sistemu (iz 7,5 bar na 5,5 bar).
- predhodno segrevanje kotlovne vode (vključno z uporabo ekonomizerji) - Vhodna voda se segreva preko toplote, pridobljene iz dimnih plinov (uporaba ekonomajzerjev).
- sistemi za vodenje procesov - Večina procesov je vodeno preko SCADA sistemov (krmilniki, operacijskimi paneli in preko interne mreže je možno tudi daljinsko upravljanje).
- zmanjšanje puščanja sistema stisnjenega zraka - Ta tehnika se izvaja redno, pri dnevnih obhodih operaterjev, ki puščanja identificirajo in odpravijo.
- zmanjšanje toplotnih izgub z izolacijo - Ta tehnika se izvaja, izvedena je izolacija parovodov, ventilov in ostalih armatur.
- pogoni s spremenljivo hitrostjo - Vsi pogoni, kjer je to smiselno, so regulirani z VSD regulacijo (frekvenčni regulatorji), to so hladilni kompresorji, zračni kompresorji, črpalke, ventilatorji za klimatizacijo.
- uparjanje z večkratnim učinkom - Pri proizvodnji pare upravljavec uporablja kondenzat od porabnikov, s čimer dosega večkratno uparjanje.
- uporaba sončne energije. Ta tehnika se izvaja, upravljavec ima postavljeno sončno elektrarno z nazivno močjo 412 kW. Proizvedeno elektriko upravljavec uporablja v proizvodnem procesu.

Ministrstvo je po pregledu dokumentacije tako ugotovilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljše razpoložljive tehnike za povečanje energijske učinkovitosti, ki je opisana v BAT 6. Ministrstvo je določilo zahteve za povečanje energijske učinkovitosti iz BAT 6 Zaključkov o BAT FDM, in sicer v točki 7.5.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točk a) in b) BAT 6 Zaključkov o BAT FDM.

BAT 7

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe vode in količine izpuščene odpadne vode je uporaba BAT 7a in ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

Upravljavec je glede upoštevanja oz. izvajanja najboljše razpoložljive tehnike, opisane v BAT 7, v vlogi navedel:

(a) Recikliranje in/ali ponovna uporaba vode

Upravljavec uporablja rekuperacijske tehnologije, vnovične uporabe vode za sekundarne tehnološke namene – voda, ki ne pride v direktni stik s produktom. To pomeni, da upravljavec v sistemih (v vseh fazah proizvodnje) CIP zadnje spirne vode uporablja za namene plesnjanja (prva sporna voda). Tudi v tunelskih pasterijah ima vzpostavljen avtomatski sistem recirkulacije, sporna voda kroži po prekatih in se vnovično uporablja. Sistem recirkulacije ima vzpostavljen tudi v sistemu hladilnih stolpov, gre za napajanje sekundarne (že uporabljene vode), sistem pa je postavljen kot koncept kroženja vode – z minimalnim dodajanjem sveže vode.

(b) Optimizacija pretoka vode

Upravljavec ima avtomatizirane in integrirane pretokomerilce. Upravljavec redno spremlja porabo vode na vseh porabnikih. V avtomatskih čiščenjih uporablja CIP sistem

- za doseganje turbulentnih pogojev pranja. Ključni so premeri cevi ter kapacitete črpalk – z namenom minimalne porabe vode (volumski pretok), za doseganje učinkovitega pranja.
- (c) Optimizacija šob in cevi za vodo
Na vseh ceveh so nameščene šobe, z namenom doseganje večjega tlaka in učinkovitega pranja za minimalno porabo vode / pranje.
 - (d) Ločevanje vodnih tokov
Vsa odpadna tehnološka industrijska voda se odvaja na anaerobno industrijsko čistilno napravo in naprej na KČN Laško (Strensko). Deževnica s streh in manipulativnih površin (meteorna voda) se odvaja v reko Savinjo.
 - (e) Suho čiščenje
Upravljaivec se je opredelil, da se ta tehnika ne izvaja.
 - (f) Sistem za čiščenje in pregledovanje cevi
Tehnika se ne izvaja.
 - (g) Visokotlačno čiščenje
Upravljaivec uporablja visokotlačne čistilce, za čiščenje površin v proizvodnji in tehnoloških enot (polnilni stroj) – avtomatizirani in ročni penomati.
 - (h) Optimizacija odmerjanja kemikalij in uporabe vode pri čiščenju na mestu proizvodnje (CIP)
Vsi CIP sistemi so avtomatizirani in integrirani v računalniški sistem. Volumski pretoki, koncentracije kemikalij se spremljajo (elektrolitska prevodnost), dozacija kemikalij poteka preko postaj, koncentracije so določene skladno s postavljeno tehnologijo pranja.
 - (i) Nizkotlačno čiščenje s peno in/ali gelom
Uporabljajo se tehnologije penomato v vseh procesih proizvodnje (tudi higienski standardi). Upravljaivec tudi uporablja čiščenje z uporabo gelov in pen.
 - (j) Optimizirana zasnova in konstrukcija opreme in procesnih območij
Tip opreme (material) in lokacija tehnoloških enot se določi (zasnuje) pri investiciji. Pri čiščenju morajo biti doseženi higienski standardi (redno spremljanje preko internega laboratorija za kakovost) ter tudi optimalne porabe vode in energije.
 - (k) Čimprejšnje čiščenje opreme
Postavljeni tehnološki standardi in postopki zahtevajo čiščenje vseh tehnoloških enot, po končani/zaključeni šarži proizvodnje.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljaivec izkazuje izvajanje vseh zanj relevantnih tehnik najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje porabe vode in količine izpuščene odpadne vode, ki so opisane v BAT 7. Ministrstvo je v točki I./4. izreka te odločbe spremenilo točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je izvajanje posebnih ukrepov v zvezi z zmanjšanjem porabe vode in količine izpuščene odpadne vode in ob upoštevanju opredelitve upravljavca – dodalo 7 novih točk na podlagi točk b), c), g), h), i), j) in k) iz BAT 7 Zaključkov o BAT FDM, medtem ko je ukrep iz točke a) ministrstvo že določilo v okviru točke 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

BAT 8

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali zmanjšanje uporabe škodljivih snovi, na primer pri čiščenju in razkuževanju, je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije.

Upravljaivec je glede upoštevanja oz. izvajanja najboljše razpoložljive tehnike, opisane v BAT 8, v vlogi navedel:

- (a) Ustrezna izbira kemikalij za čiščenje in/ali razkužil
Upravljaivec uporablja izključno kemikalije, ki so na odobreni listi. Protokole čiščenja postavlja skupaj z dobaviteljem kemikalij in opreme. Pri postavitvi protokolov in principov čiščenja upošteva vso relevantno zakonodajo.
- (b) Ponovna uporaba kemikalij za čiščenje na mestu proizvodnje (clean-in-place – CIP)

Uporablja se izključno avtomatske CIP sisteme, ki so zasnovani na osnovi kroženja pralnega medija in spirnih vod (zadnje spirne vode se uporabljajo za predspiranje). Delovne koncentracije kemikalij se določajo na podlagi tehnoloških zahtev glede na vrsto in tip pralnega tehnološkega sklopa. Doziranje koncentrirane kemikalije poteka avtomatsko, preko senzorja (npr. konduktometer), tako da se delovna raztopina kemikalij sproti obnavlja. Sistem je avtomatsko nadzorovan in voden, spremlja se elektrolitska prevodnost delovne raztopine, volumski pretok ter temperatura pralne flote. Kakovost pralnih flot (iztrošenost) se spremlja v internem laboratoriju za kakovost. S CIP tehniko zagotavlja optimalno rabo vode in kemikalij ter optimalno kvaliteto čiščenja tehnološke opreme in minimalni prenos onesnaževal v industrijsko odpadno vodo.

(c) Suho čiščenje

Ta tehnika se ne izvaja.

(d) Optimizirana zasnova in konstrukcija opreme in procesnih območij

Tehnološke enote so postavljene in konstruirane na način, da je čiščenje učinkovito in so doseženi učinki pranja – postavljeni v internih tehnoloških zahtevah (higienski standardi) z uporabo čim manjših količin uporabljenih škodljivih snovi. Postavitev CIP postaj in razdalj cevovodnih sklopov so postavljeni na lokacijah, s ciljem minimalne razdalje do objektov čiščenja.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljše razpoložljive tehnike za preprečevanje ali zmanjšanje uporabe škodljivih snovi, ki je opisana v BAT 8 Zaključkov o BAT FDM, in sicer tehnik a, b in d. Ministrstvo je določilo zahteve za preprečevanje ali zmanjšanje uporabe škodljivih snovi iz BAT 8 Zaključkov o BAT FDM, in sicer v točki 8.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (točka I./12. izreka te odločbe) na podlagi točk a, b in d BAT 8 Zaključkov o BAT FDM.

BAT 9

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje emisij ozonu škodljivih snovi in snovi z velikim potencialom globalnega segrevanja, ki nastajajo pri hlajenju in zamrzovanju, je uporaba hladilnih sredstev brez potenciala tanjšanja ozonskega plašča in z majhnim potencialom globalnega segrevanja. Ustrezna hladilna sredstva so voda, ogljikov dioksid ali amonijak.

Upravljavec je glede upoštevanja oziroma izvajanja najboljše razpoložljive tehnike, opisane v BAT 9 v vlogi navedel, da tehniko iz BAT 9 izvaja. Za hlajenje procesov varjenja, fermentacije, filtracije, polnjenja piva ter hlajenja stavb uporablja zgolj amonijak. Ta del jim predstavlja več kot 95 % hlajenja, gledano iz vidika priključnih hladilnih moči. Za hlajenje nekaterih pisarn in prostorov, kjer so nameščene elektro komponente, ki so občutljive na visoke temperature, pa upravljavec uporablja tudi manjše klimatske naprave, ki vsebujejo freon. Vse naprave, ki vsebujejo freon, se redno servisirajo, hkrati pa se za naprave, ki vsebujejo več kot 3 kg freona redno (vsako leto), izvaja preverjanje uhajanja plina s pooblaščenim izvajalcem. Upravljavec tudi skrbi, da nove klimatske naprave vsebujejo freon z zelo nizkim ozonu škodljivim potencialom, hkrati pa izvaja zamenjavo starejših naprav z novimi, pri čemer se je upravljavec v vlogi zavezal, da bo do konca leta 2025 zamenjal vso hladilno opremo s hladilni sredstvi iz BAT 9 Zaključkov o BAT FDM.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za preprečevanje emisij ozonu škodljivih snovi in snovi z velikim potencialom globalnega segrevanja, ki nastajajo pri hlajenju in zmrzovanju, saj večinoma uporablja za hlajenje v tehnoloških procesih hladilno sredstvo amonijak, ki je brez potenciala tanjšanja ozonskega plašča in z majhnim potencialom globalnega segrevanja. Ministrstvo je določilo zahtevo za preprečevanje emisij ozonu škodljivih snovi in snovi z velikim potencialom globalnega segrevanja iz BAT 9 Zaključkov o BAT FDM, in sicer v točki 2.1.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (točka I./1. izreka te odločbe) na podlagi BAT 9.

BAT 10

Najboljša razpoložljiva tehnika za učinkovitejšo rabo virov je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije, do katerih se je upravljavec opredelil kot sledi:

- a) Anaerobna razgradnja: Tehnika se ne izvaja.
- b) Uporaba ostankov: Upravljavec pivske tropine po uporabi loči in prečrpa v silos (se ne odvajajo v odpadne vode). Skladno z zakonodajo se celotno količino oddaja kot živalska krma.
- c) Ločevanje ostankov: Upravljavec ima v tehnologiji postavljene sisteme za ločevanje produkta (tekočine) in preostale odpadne frakcije.
- d) Pridobivanje in ponovna uporaba ostankov iz pasterizatorja: Tehnika se ne izvaja.
- e) Pridobivanje fosforja kot struvite: Tehnika se ne izvaja.
- f) Uporaba odpadne vode za raztros po zemljiščih: Tehnika se ne izvaja.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik za učinkovitejšo rabo virov, ki je opisana v BAT 10 Zaključkov o BAT FDM. Ministrstvo je določilo zahtevo za učinkovitejšo rabo virov na podlagi tehnik iz točk b) in c) BAT 10 Zaključkov o BAT FDM, in sicer je v točki 7.6.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede uporabe ostankov in ločevanja ostankov.

BAT 11

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje nenadzorovanih emisij v vodo je zagotavljanje ustrezne vmesne skladiščne zmogljivosti za odpadno vodo.

Čistilna naprava, na katero se v celotnem volumnu odvaja mešanica industrijske in komunalne odpadne vode iz Pivovarne Laško Union d.o.o., je v pogodbenem upravljanju zunanjega izvajalca. Glede odpadnih vod in izrednih spustov volumna mešanice industrijske in komunalne odpadne vode je tehnično osebje iz pivovarne v stalni komunikaciji z upraviteljem čistilne naprave. Pred izpustom na čistilno napravo se v pivovarni nahajata 2 zbirna rezervoarja (2x100 m³), ki služita tudi kot blažilni rezervoar in preprečujeta izredne dogodke (nenadzorovan natok). Odvajanje nadalje na čistilno napravo se izvaja preko črpalke ob doseženem določenem nivoju odpadne vode v rezervoarju. Na tak način se zagotavlja tudi enakomeren iztok na čistilno napravo. Upravljalec čistilne naprave je tudi seznanjen z dnevnimi proizvodnimi kapacitetami, ki so v planskem koledarju v pivovarni. Kapacitetno je celotna čistilna naprava dimenzionirana znotraj predvidenih maksimalnih proizvodnih količin pivovarne. Upravljalec čistilne naprave zagotavlja redne vzdrževalne in preventivne preglede tehnološke opreme na čistilni napravi – s tem ukrepom se dodatno preprečuje pojav izrednih dogodkov.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik za preprečevanje nenadzorovanih emisij v vodo, ki je opisana v BAT 11 Zaključkov o BAT FDM. Ministrstvo je določilo zahteve za preprečevanje nenadzorovanih emisij v vodo na podlagi tehnik iz BAT 11 Zaključkov o BAT FDM, in sicer je v točki 8.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (točka I./12. izreka te odločbe) določilo zahtevo glede zagotavljanja ustrezne vmesne skladiščne zmogljivosti za odpadno vodo.

BAT 12

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij v vodo je uporaba ustrezne kombinacije tehnik od (a) do (m).

Upravljavec je pri opredelitvi do izvajanja posameznih tehnik (od (a) do (m)) opisanih v BAT 12 zaključkov o BAT, navedel, da tehnike zanj niso relevantne in se ne izvajajo. Vsa odpadna voda, ki nastaja v napravi, se odvaja na anaerobno industrijsko čistilno napravo in nadalje na KČN Laško (Strensko), ki sta v upravljanju drugega upravljavca.

Upravljavec navaja, da ravni emisij, povezane z BAT 12, za neposredne emisije v sprejemno vodno telo, navedene v preglednici 1 iz BAT 12, zanj niso neposredno relevantne. Nadalje pojasnjuje, da se mešanica industrijske in komunalne odpadne vode odvaja na anaerobno

čiščenje in tako očiščena industrijska odpadna voda nadalje odvaja v javno kanalizacijo, ki se zaključuje s KČN Laško (Strensko)).

Ker se mešanica industrijske in komunalne odpadne vode iz Pivovarne Laško Union d.o.o. po čiščenju na anaerobni industrijski čistilni napravi preko javne kanalizacije odvaja še na končno čiščenje na KČN Laško (Strensko) in se od tam nadalje odvaja v sprejemno vodno telo (Savinja), je ministrstvo zaradi načela previdnosti preverilo tudi mejne vrednosti parametrov za mešanico odpadne vode na iztoku iz KČN Laško (Strensko), določene v okoljevarstvenem dovoljenju upravljavca KČN Laško (Strensko), ki upravlja tudi anaerobno industrijsko čistilno napravo. Ministrstvo je v okoljevarstvenem dovoljenju za KČN Laško (Strensko) preverilo mejne vrednosti za tiste parametre, za katere so v Zaključku o BAT FDM predpisane ravni emisij v Preglednici 1 v BAT 12 za neposredne emisije v sprejemno vodno telo. Pri tem ministrstvo glede parametra celotne neraztopljene trdne snovi (TSS) iz Preglednice 1 iz BAT 12 pojasnjuje, da je ob upoštevanju prvega odstavka 16. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, ugotovilo, da gre za isti parameter, kot ga nacionalni predpis – Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda – določa z imenom neraztopljene snovi. Ministrstvo je ugotovilo, da so mejne vrednosti parametrov TOC (ki je v skladu z opombo (4) iz BAT 12 upoštevan namesto KPK, pri čemer je ministrstvo upoštevalo korelacijo: TOC = KPK/3), neraztopljene snovi, skupni dušik in skupni fosfor, v zadevnem okoljevarstvenem dovoljenju za KČN Laško (Strensko) strožje (=nižje) od zgornje meje razpona ravni emisij iz prej citirane preglednice. Kljub temu, da je BAT 4 z opombo (2) pri parametrih KPK oz. TOC, skupni dušik, skupni fosfor in BPK₅ določeno, da se njihovo spremljanje uporablja samo v primeru neposrednega izpusta v sprejemno vodno telo, kar pomeni, da jih v konkretnem primeru, ker Pivovarna Laško Union d.o.o. nima neposrednega iztoka odpadnih vod v vodotok, ni potrebno spremljati, je ministrstvo s preverjanjem mejnih vrednosti za te parametre, določene v okoljevarstvenem dovoljenju za KČN Laško (Strensko) in na podlagi poročil obratovalnega monitoringa odpadne vode iz Pivovarne Laško Union ter učinka čiščenja KČN Laško (Strensko) (za KČN z zmogljivostjo ≥ 10.000 PE in < 100.000 PE) ugotovilo, da je njihova vsebnost v prečiščeni odpadni vodi (v kateri so tudi odpadne vode iz Pivovarne Laško Union d.o.o.) na iztoku v vodotok (= na iztoku iz KČN Laško (Strensko)) nižja od njihove zgornje meje razpona ravni emisij iz BAT 12, ki je v BAT 12 Zaključka o BAT FDM določena za neposredni izpust v sprejemno vodno telo.

Na podlagi ravni emisij, določene v BAT 12 Zaključkov o BAT FDM, ki se uporabljajo za neposredne emisije v sprejemno vodno telo, in glede na zgoraj zapisane ugotovitve, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju na podlagi zahtev iz BAT 12 ni določilo mejnih vrednosti.

BAT 13

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema okoljskega ravnanja (glej BAT 1), ki vključuje vse naslednje elemente:

- protokol, ki vsebuje ukrepe in roke; Upravljavec zagotavlja redne meritve skladno z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. Meritve/rezultati so osnova za pregled stanja in definiranje novih ukrepov. Vzpostavljen je interni dokument Načrt obvladovanja emisij hrupa. Morebitna odstopanja ali izredni dogodki se obravnavajo na rednih dnevnih tehnoloških sestankih.
- protokol za spremljanje emisij hrupa;
Upravljavec ima v načrtu programa monitoringov za varstvo okolja (vključen v dokument Organizacijski predpis za varstvo okolja) definirano frekvenco opravljanja rednih meritev.
- protokol za odziv na ugotovljene incidente, povezane s hrupom, na primer pritožbe;
Ukrepe in odgovorne osebe ima upravljavec definirane v dokumentu Načrtu za obvladovanje emisij hrupa. Protokol za pritožbe je vključen v dokumentu Poslovniki za krizno komuniciranje (poglavje: izredni okoljski dogodki).
- program za zmanjšanje hrupa, namenjen opredelitvi virov, merjenju/oceni izpostavljenosti hrupu in vibracijam, opredelitvi prispevkov iz virov in izvajanju ukrepov za preprečevanje in/ali zmanjšanje hrupa. Koordinacija poteka skupaj s službo za varstvo in zdravje pri delu. V program

so vključeni (na ravni celotne lokacije naprave): vrsta potencialnih virov hrupa, preventivni ukrepi za njihovo zmanjšanje, možni vzroki za pojav emisij hrupa (npr. mehanske okvare ali vibracije). Vsebina je opredeljena v dokumentu Načrt za obvladovanje hrupa.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik za preprečevanje in zmanjšanje emisij hrupa, ki je opisana v BAT 13 Zaključkov o BAT FDM. Ministrstvo je določilo zahteve za preprečevanje in zmanjšanje emisij hrupa na podlagi tehnik iz BAT 13 Zaključkov o BAT FDM, in sicer je v točki 4.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (točka I./9. izreka te odločbe) določilo zahtevo glede vzpostavitve, izvajanja in rednega pregledovanja načrta za obvladovanje hrupa.

BAT 14

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje, ali kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Ustrezna lokacija opreme in stavb. Tehnika se ne izvaja zaradi pomanjkanja prostora.
- b) Operativni ukrepi. Upravljavec redno pregleduje in vzdržuje opremo, ki povzroča hrup. Prav tako upravljavec: zapira okna in vrata, predvsem na objektih, kjer je povišan nivo hrupa; oprema se upravlja s strani izkušenega osebja; v nočnem času ne izvaja nekaterih zelo hrupnih dejavnosti, kot je npr. naklad steklovine v zabojnik na dvorišču (to dejavnost se ponoči izvaja znotraj stavbe). Upravljavec je namestil dušilnike izpuhov komprimiranega zraka in CO₂, ki so v preteklosti povzročali hrup.
- c) Tiha oprema. Upravljavec uporablja tihe kompresorje, črpalke in ventilatorje.
- d) Oprema za obvladovanje hrupa. Upravljavec je namestil dodatno proti zvočno opremo za tiste naprave, ki so prekomerno glasne in so postavljene zunaj (npr. hladilni stolp). Izvedel je tudi izolacijo hrupne opreme (npr. potrojenje SPTE) in sicer protihrupni paneli.
- e) Dušenje hrupa. Upravljavec je namestil zaščitni zid, ki je pripomogel k dušenju hrupa.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik za preprečevanje in zmanjšanje emisij hrupa, ki je opisana v BAT 14 Zaključkov o BAT FDM. Ministrstvo je določilo zahteve za preprečevanje in zmanjšanje emisij hrupa na podlagi tehnik iz točk b) do e) BAT 14 Zaključkov o BAT FDM, in sicer v točki 4.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja (točka I./9. izreka te odločbe).

BAT 15

Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje, ali kadar to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema okoljskega ravnanja (glej BAT 1), ki vključuje vse naslednje elemente:

- protokol, ki vsebuje ukrepe in roke;
- protokol za spremljanje vonjav. Dopolni se lahko z meritvami/oceno izpostavljenosti vonjavam ali oceno učinka vonjav;
- protokol za odziv na ugotovljene incidente, povezane z vonjavami, na primer pritožbe;
- program za preprečevanje in zmanjšanje vonjav, namenjen opredelitvi virov, merjenju/oceni izpostavljenosti vonjavam, opredelitvi prispevkov iz virov in izvajanju ukrepov za preprečevanje in/ali zmanjšanje vonjav.

BAT 15 je ustrezen le za primere, v katerih se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami.

Upravljavec ima izdelan Načrt za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem, ki je priložen kot priloga (BAT 1). V načrtu za obvladovanje vonjav so opredeljeni viri vonjav. Pri varjenju piva se v procesu drozganja sladice ter kuhanja pivine ustvarjajo emisije vonja. Glavni ukrep za njihovo zmanjševanje oziroma preprečitev emisij v okolico je rekuperacijski sistem – vodna para/hladna voda. Sistem Pfaduko, ki je integriran v proizvodnji, deluje na principu kondenzacije vodne pare. Rekuperacijski sistem izboljšuje tudi toplotno učinkovitost varjenja, saj s tem pridobivajo vročo vodo, ki se jo uporablja v proizvodnji. Posledično se zmanjša količina

hlapnih snovi in tako tudi emisije v okolico. Glavni ukrep za učinkovito ohranjanje procesa kondenzacije hlapov je spremljanje kapacitete rekuperacijskega sistema. V kolikor bodo kapacitete manjše od potreb, je glavni ukrep namestitvev (nakup) dodatnih enot, z dodano kapacitetno močjo. V procesih polnjenja ne nastajajo emisije vonjav v okolico. Vonjave bi eventualno nastajale samo v procesih evapurativnih kondenzatorjev – odvajanje viškov toplote preko vodne pare v okolico. Ker pa pri teh procesih uporabljajo hladno vodo, brez dodatkov, emisije vonjav v okolici niso prisotne. Emisije vonjav v okolico lahko povzročijo tudi servisni posegi, na hladilnem sistemu – hlajenje z amonijakom. Glavni ukrepi, ki se izvajajo skupaj s pooblaščenimi zunanjimi izvajalci, temeljijo v preprečitvi emisij amonijaka med servisnimi posegi v okolico (tudi skladno z varnostnimi protokoli). Uporablja se detektorje, ki uhajanje tega plina zaznajo pri nizkih koncentracijah. Detektorji so stalno nameščeni – z namenom stalnega detektiranja. Pri servisnih posegih uporabljajo tudi dodatne – mobilne detekcijske enote. V primeru njegove zaznave, postopajo po protokolu za prenehanje uhajanja plina v okolico (menjava ventilov, menjava dotrajanih cevi in ostale strojne opreme).

V proizvodnji imajo nameščene tudi detektorje za ugotavljanje prisotnosti ogljikovega dioksida. V primeru njegove zaznave, se postopa po protokolu za prenehanje uhajanja plina v okolico (menjava ventilov, menjava dotrajanih cevi in ostale strojne opreme).

Upravljaivec ima vzpostavljeno tudi politiko pritožb, čeprav do sedaj ni bilo pritožb.

Upravljaivec navaja, da v okolici pivovarne niso zaznali občutljivih sprejemnikov za vonjave, kljub temu pa imajo vzpostavljen dokument Načrt za obvladovanje vonjav kot del organizacijskega predpisa ravnanja z okoljem, ki se ga bo redno pregledovalo in dopolnjevalo. Najbližji objekti so od pivovarne oddaljeni več kot 200 m. Kot potencialni občutljivi sprejemnik so opredelili osnovno šolo, ki pa je oddaljena več kot 300 m. Sama pivovarna je locirana ob reki Savinji, kjer so vetrni tokovi pretežno v smeri toka reke Savinje, kar pomeni, da se eventualne smeri emisij vonjav razpršijo v smeri toka reke.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljaivec izkazuje izvajanje najboljše razpoložljive tehnike, ki je opisana v BAT 15 Zaključkov o BAT FDM, zato je v točki I./11. izreka te odločbe dodalo zahtevo v zvezi z izvajanjem in rednim pregledovanjem načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (v povezavi z BAT 1), kot izhaja iz točke 7.6.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

ZAKLJUČKI O BAT ZA VARJENJE PIVA

Zaključki o BAT iz tega oddelka se uporabljajo za varjenje piva. Uporabljajo se poleg splošnih zaključkov o BAT iz oddelka 1.

BAT 18

Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje energijske učinkovitosti je uporaba ustrezne kombinacije tehnik iz BAT 6:

- Drozganje pri višjih temperaturah: Upravljaivec je zvišal temperaturo mletja in drozganja na 65°C.
- Znižanje stopnje uparjanja med hmeljenjem sladice: Ta tehnika se izvaja, in sicer je upravljaivec z optimizacijami zmanjšal stopnjo evaporacije pod 4 %.
- Zvišanje stopnje varjenja piva z visoko gostoto: Upravljaivec se poslužuje tehnike HGB (High Gravity Brewing). S to tehniko zmanjša volumen sladice od 30 do 40%.

Mejna vrednost specifične porabe energije, ki predstavlja razmerje med končno porabo energije, porabljene v postopkih v obdobju proizvodnje in proizvedenih produktov, podana kot letno povprečje, za proizvodnjo pijač znaša 0,02 - 0,05 MWh/hl proizvodov. Upravljaivec je glede doseganja okvirne ravni okoljske učinkovitosti za specifično porabo energije navedel letna povprečja specifične porabe energije za tri leta, in sicer:

-za leto 2020: 0,030 MWh/hl proizvodov,

-za leto 2021: 0,030 MWh/hl proizvodov,

-za leto 2022: 0,028 MWh/hl proizvodov.

Za izboljšanje energijske učinkovitosti upravljaivec namerava v prihodnosti:

- zamenjati razsvetljavo in povečati energetska učinkovitost stavb,
- izvesti organizacijske ukrepe po porabniku energije,
- nadgraditi sistem za upravljanje z energijo,
- odpraviti puščanja komprimiranega zraka,
- znižati obračunske moči po porabniku energije,
- uvesti toplotne črpalke za predgretje reaktorske vode,
- izrabiti odpadno toploto zračnih kompresorjev,
- zamenjati kompresor Kotla 1 in Kotla 3,
- zamenjati neučinkovite elektromotorje.

Mejna vrednost specifičnega izpusta odpadne vode, ki predstavlja razmerje med skupno količino odvedene odpadne vode in proizvedenih produktov (neto teža), podana kot letno povprečje, za proizvodnjo pijač znaša 0,15 – 0,50 m³/hl proizvodov. Upravljavec je navedel, da preko integriranih števec spremlja porabo vode (dotok v napravo in iztok iz naprave) na vseh porabnikih. Razmerje med odvzemom vode in vode, vgrajene v produkte, predstavlja kazalnik učinkovitosti rabe vode. Sistem poročanja kazalnika je digitaliziran in omogoča sprotne ukrepe za izboljšanje učinkovitosti. Upravljavec je glede doseganja okvirne ravni okoljske učinkovitosti za specifični izpust odpadne vode navedel vrednosti za zadnja tri leta. Vrednosti je upravljavec izračunal na podlagi podatkov o količini odvedene odpadne vode (podatek povzet iz poročil obratovalnega monitoringa odpadnih vod, na iztoku iz anaerobne industrijske čistilne naprave) nastale pri proizvodnji produkta in podatkov o količini proizvedenega produkta. In sicer, upravljavec dosega povprečne vrednosti specifičnih izpustov odpadne vode, ki so 0,189 m³/hl proizvodov (za leto 2021), 0,148 m³/hl proizvodov (za leto 2022) in 0,16 m³/hl proizvodov (za leto 2023). V nadaljevanju upravljavec navaja, da je njihov cilj doseči minimalno vrednost 0,15 m³/hl proizvoda in da bo dosežen z izboljšavami vodne učinkovitosti z izvedbo izboljšav v tehnologiji in izpopolnjevanju sistema nadzora porabe vode na porabnikih.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik, ki je opisana v BAT 18 Zaključkov o BAT FDM, zato je v točki:

- I./5. izreka te odločbe določilo, da naprava čezmerno obremenjuje okolje, če izračunano letno povprečje specifičnega izpusta odpadne vode presega mejno vrednost 0,15 m³/hl,
- I./11. izreka te odločbe dodalo zahteve za učinkovito rabo energije,
- I./8. izreka te odločbe dodalo zahtevo po doseganju mejne vrednosti specifičnega izpusta odpadne vode 0,15 m³/hl.

BAT 19

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranjevanje, je uporaba ene od ali obeh spodaj navedenih tehnik:

- a) Pridobivanje in (ponovna) uporaba kvasa po fermentaciji: Upravljavec trenutno uporablja odpadni kvas za proizvodnjo bioplina, vzporedno pa preučuje tudi možnost prodaje na trgu kot krmo za živali.
- b) Pridobivanje in (ponovna) uporaba naravnega filtrirnega materiala: Naravni filtrirni material (diatomejska zemlja oz. kieselgur) se ponovno uporablja v procesu filtracije. Ostanek žal ni primeren kot izboljševalec tal, zato ga trenutno prevzema pooblaščen prevzemnik za tovrstne odpadke. Se pa v tem trenutku izvaja projekt zamenjave diatomejske zemlje oz. kieselgurja s filtrirnim materialom, ki se lahko s posebnim postopkom regenerira. Tovrstni filtrirni postopek je relativno nov, se pa v pivovarstvu že uporablja. Upravljavec že izvaja teste in vzpostavlja tehnologijo za uporabo navedenega filtra.

Ministrstvo je na podlagi predložene dokumentacije presodilo, da upravljavec izkazuje izvajanje najboljših razpoložljivih tehnik, ki je opisana v BAT 19 Zaključkov o BAT FDM, zato je v točki I./10. izreka te odločbe dodalo točko 6.3.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja in določilo zahteve za zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranjevanje.

BAT 20

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje zajetih emisij prahu v zrak je uporaba vrečastega filtra ali ciklonskega ločevalnika in vrečastega filtra.

Ministrstvo je glede BAT 20 na podlagi dokumentacije ugotovilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike opisane v BAT 20, in sicer za zmanjšanje zajetih emisij prahu v zrak z uporabo ciklonskega ločevalnika in vrečastega filtra. Tehnika se izvaja na napravi za sprejem in skladiščenje surovin, kjer so prašne emisije zajete in povezane s sistemom odpraševanja, sestavljen iz ventilacijskih enot, ki s podtlakom odvaja emisije preko prašnih ciklonov in filtrov v ozračje preko obstoječih izpustov Z13, Z14, Z15, Z16, Z17, Z18, Z19 in Z20. Na ta način navedena naprava obratuje znotraj ravni emisij za zajete emisije prahu v zrak iz Preglednice 7 BAT 20. Meritve se zagotavljajo v okviru izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak s strani pooblaščenega izvajalca meritev s pogostostjo, kot je opisano v BAT 5 Zaključkov o BAT FDM.

Upravljavec je priložil predlog programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak, iz katerega je prav tako razvidno, da bo dosegal mejne vrednosti, ki so skladne z ravnmi emisij iz Preglednice 7 BAT 20 Zaključkov o BAT FDM.

Kot izhaja iz točke I./2. izreka te odločbe, je ministrstvo v skladu z BAT 20 iz Zaključkov o BAT FDM določilo mejne vrednosti za zajete emisije prahu v zrak na podlagi ravni emisij iz Preglednice 7 BAT 20, ki so znotraj te ravni, kot izhaja iz točke 2.2.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer je ministrstvo upoštevalo v vlogi priložen predlog programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak.

III.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 116. členu ZVO-2 in v 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22). V skladu s šestim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, ki se spreminja zaradi prilagoditve obratovanja naprave zaključkom o BAT, določi rok za uskladitev obratovanja naprave, ki ne sme biti daljši od štirih let od objave zaključkov o BAT.

Skladno s sedmim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov iz 16. člena te uredbe, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Nadalje je v tretjem odstavku 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije določeno, da ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, poleg zahtev iz prejšnjega odstavka 19. člena citirane uredbe in prejšnjih členov citirane uredbe, določi tudi druge pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena iste uredbe.

Ministrstvo je v točki I./1. izreka te odločbe dodalo novo točko 2.1.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo zahtevo za preprečevanje emisij ozonu škodljivih snovi in snovi z velikim potencialom globalnega segrevanja, ki nastajajo pri hlajenju in zmrzovanju. Ministrstvo je tako določilo uporabo hladilnega sredstva amonijak ali drugo hladilno sredstvo, kot je voda ali ogljikov dioksid oziroma hladilno sredstvo, ki je brez potenciala tanjšanja ozonskega plašča in z majhnim potencialom globalnega segrevanja na podlagi BAT 9 Zaključkov o BAT FDM.

Kot izhaja iz točke I./2. izreka te odločbe, je ministrstvo spremenilo točko 2.2.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi podatkov v vlogi in v skladu s priloženim predlogom programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak in v njej določil mejno vrednost za

vse obstoječe izpuste (Z13 - Z20) iz sprejema in skladiščenja surovin v proizvodnji piva in sladarni. Na podlagi Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije, Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) in Zaključkov o BAT FDM je bila določena mejna vrednost za prah v skladu z BAT 20, in sicer sta predlagani mejni vrednosti določeni na podlagi do sedaj izmerjenih vrednosti koncentracij prahu in glede na učinkovitost uporabljenih naprav za zmanjševanje emisij.

Ministrstvo je v točki I./3. izreka te odločbe dodalo točko 2.3.13 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi vloge in v skladu s priloženim predlogom programa obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak, kjer je določil frekvenco meritev za posamezni izpust in metodo za opravljanje obratovalnega monitoringa prahu na podlagi BAT 5 Zaključkov o BAT FDM.

Ministrstvo je v točki I./4. izreka te odločbe spremenilo točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je določilo izvajanje posebnih ukrepov v zvezi z zmanjšanjem porabe vode in količine izpuščene odpadne vode in vanjo – ob upoštevanju opredelitve upravljavca – dodalo 7 novih podtočk na podlagi točk b), c), g), h), i), j) in k) iz BAT 7 Zaključkov o BAT FDM ter spremenilo podtočko 28. na podlagi točke I.b) iz BAT 2 Zaključkov o BAT FDM, medtem ko je ukrep iz točke a) ministrstvo že določilo v okviru točke 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./5. izreka te odločbe, je ministrstvo na podlagi BAT 18 Zaključkov o BAT FDM ter v povezavi z določili poglavja Specifični izpust odpadne vode, v zvezi z emisijami v vodo v Splošnih ugotovitvah, določilo vrednotenje specifičnega izpusta odpadne vode.

Specifični izpust odpadne vode je opredeljen kot količina izpuščene odpadne vode iz zadevnih posebnih postopkov v obdobju proizvodnje, ki je nastala pri neto proizvodnji piva v istem časovnem obdobju. Ker preglednica 6 v BAT 18 Zaključkov o BAT FDM določa mejne vrednosti specifičnega izpusta odpadne vode za katere velja, da ne smejo biti preseženi in ker so ti izpusti odpadne vode določeni kot letno povprečje, je ministrstvo v točki 3.1.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na opisani pravni podlagi določilo, da naprava čezmerno obremenjuje okolje, če izračunano letno povprečje specifičnega izpusta odpadne vode presega mejno vrednost iz točke 3.2.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo je v točki I./5. izreka te odločbe dodalo tudi točko 3.1.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v kateri je določilo spremljanje parametra klorid enkrat mesečno na iztoku iz anaerobne čistilne naprave na podlagi BAT 4 Zaključkov o BAT FDM in na podlagi predloga programa obratovalnega monitoringa industrijskih odpadnih voda za Pivovarno Laško Union d.o.o.. Čas in način vzorčenja je ministrstvo določilo na podlagi predloga programa obratovalnega monitoringa in v skladu s 15. členom Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu (Uradni list RS, št. 94/14, 98/15 in 44/22 – ZVO-2). Ministrstvo za parameter klorid ni določilo 24-urnega pretočno sorazmernega vzorčenja, ker raven emisij, povezane z BAT za parameter klorid, ni določena v BAT 12 Zaključkov o BAT FDM.

Zaradi prehoda na nov koordinatni sistem t.j. Transverzalne (prečne) Mercatorjeve projekcije (D96/TM) (evropski koordinatni sistem, ki ima svoj temelj v Direktivi 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L št. 108 z dne 25. 4. 2007, p. 1)) je ministrstvo s pomočjo javno dostopne spletne aplikacije na naslovu <http://sitranet.si/sitrik.html> preračunalo in vse Gauss-Krügerjeve koordinate X in Y spremenilo v koordinati e in n.

Ministrstvo je tako v točki I./6. izreka te odločbe spremenilo točko 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je spremenilo koordinatni sistem, v katerem je podana lokacija iztoka mešanice industrijskih (iz proizvodnje piva, kotlovnice, priprave vode in iz obtočnega hladilnega sistema) in komunalnih odpadnih vod, in navedlo koordinati e in n, preračunani iz Gauss-Krügerjevih koordinat.

Ministrstvo je v točki I./7. črtalo točko 3.2.2, v kateri so bile določene mejne vrednosti na merilnem mestu MMV2 in količina industrijske odpadne vode na iztoku V2 (iz obtočnega hladilnega sistema), ki se je pred spremembo odvajala v vodotok Savinja. Upravljavec je pojasnil, da se je z odločbo o spremembi št. 35406-16/2020-10 z dne 17. 9. 2021 ukinil zadevni iztok. V citirani odločbi je ministrstvo že spremenilo točko 3.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja tako, da je spremenil največje količine na odtoku industrijske odpadne vode iz proizvodnje piva in komunalnih odpadnih vod in dodal odtok industrijske odpadne vode iz obtočnega hladilnega sistema (prej odvajanje preko V2), ki se ne odvaja v vodotok, ampak na čiščenje na anaerobno industrijsko čistilno napravo za predčiščenje odpadnih vod. Ministrstvo je na vlogo upravljavca, da se uskladi in popiše dejansko stanje ter odpravi narejena pomota, črtalo točko 3.2.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./8. izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točko 3.2.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi BAT 18 Zaključkov o BAT FDM določilo mejno vrednost specifičnega izpusta odpadne vode, podano kot letno povprečje, na mestu izpusta iz anaerobne čistilne naprave. Ministrstvo je mejno vrednost specifičnega izpusta industrijske odpadne vode določilo ob upoštevanju drugega in četrtega odstavka 17. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije. Šteje se namreč, da je mejna vrednost iz Zaključka o BAT FDM strožja od vrednosti iz nacionalnega predpisa, ker slovenski predpis specifičnega izpusta industrijske odpadne vode sploh ne določa.

Upravljavec mora za potrebe izračuna specifičnega izpusta odpadne vode, podatke o trajnih meritvah pretoka oz. dnevni količini vse odpadne vode na iztoku iz anaerobne čistilne naprave pridobivati od upravljavca anaerobne čistilne naprave.

Ministrstvo je v točki I./8. izreka te odločbe dodalo tudi točko 3.2.3.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja, z namenom zagotavljanja dnevnih podatkov o neto proizvodnji piva ter nastalo količino odpadne vode iz proizvodnje piva, in predpisalo tudi vodenje evidenc dnevne neto proizvodnje piva in porabe vode na integriranih števcih ter evidenco o dnevni količini vode vgrajene v proizvod v skladu z 21. točko prvega odstavka 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije.

Ministrstvo je dodalo točko 4.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./9. izreka te odločbe, in v njej na podlagi BAT 13 Zaključka o BAT FDM določilo zahtevo glede vzpostavitve, izvajanja in rednega pregledovanja načrta za obvladovanje hrupa. Ministrstvo je v isti točki izreka te odločbe dodalo tudi točko 4.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja in v njej na podlagi BAT 14 Zaključka o BAT FDM določilo zahteve za preprečevanje in zmanjšanje emisij hrupa.

Kot izhaja iz točke I./10. izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točko 6.3.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je na podlagi BAT 19 Zaključka o BAT FDM določilo zahteve za zmanjšanje količine odpadkov, namenjenih za odstranjevanje.

Kot izhaja iz točke I./11. izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točko 7.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo zahteve za učinkovito rabo energije.

Ministrstvo je v točki 7.5.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo v zvezi z načrtom za energijsko učinkovitost na podlagi BAT 6 Zaključkov o BAT FDM.

Ministrstvo je v točki 7.5.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za učinkovito rabo energije, in sicer skupne tehnike za povečanje energijske učinkovitosti na podlagi BAT 6 Zaključkov o BAT FDM.

Ministrstvo je v točki 7.5.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehnike za varjenje piva za povečanje energijske učinkovitosti na podlagi BAT 18 Zaključkov o BAT FDM.

Ministrstvo je v točki I./11. izreka te odločbe dodalo tudi točko 7.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v katerem je na podlagi BAT 1 Zaključka BAT FDM v točki 7.6.1 in 7.6.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede izpopolnjevanja in izvajanja sistema okoljskega ravnanja z določitvijo elementov. Ministrstvo je v točki 7.6.2 na podlagi BAT 1 Zaključka BAT FDM določilo tudi obveznosti upravljavca, da ima načrt za obvladovanje hrupa, načrt za obvladovanje vonjav, načrt za energijsko učinkovitost ter popis porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov kot del sistema sistem ravnanja z okoljem.

V točki 7.6.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo na podlagi BAT 10 Zaključka BAT FDM določilo zahtevo, da mora upravljavec, za učinkovitejšo rabo virov, ostanke uporabiti kot živalsko krmo ter ločevati produkt (tekočino) in preostale odpadne frakcije.

Kot izhaja iz točke I./12. izreka te odločbe, je ministrstvo dodalo točke 8.5, 8.6 in 8.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, v kateri je določilo ukrepe za čim višjo stopnjo varstva okolja kot celote, in sicer:

- v točki 8.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zahtevo glede vzpostavitve, vzdrževanja in rednega pregledovanja popisa porabe vode, energije in surovin ter tokov odpadnih voda in plinov ter v proces vključenih tehnik čiščenja odpadnih vod, kot del sistema okoljskega ravnanja z naštetimi značilnostmi na podlagi BAT 2 Zaključkov o BAT FDM,
- v točki 8.6 zahtevo za preprečevanje in zmanjševanje uporabe škodljivih snovi, na primer pri čiščenju in razkuževanju, na podlagi točk a), b) in d) BAT 8 Zaključkov o BAT FDM in
- v točki 8.7 zahtevo glede zagotavljanja ustrezne vmesne skladiščne zmogljivosti za odpadno vodo na podlagi BAT 11 Zaključkov o BAT FDM.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-129/2006-13 z dne 26. 2. 2009, spremenjeno z odločbami št. 35407-59/2011-6 z dne 5. 6. 2012, št. 35406-35/2016-2 z dne 31. 8. 2016 in 35406-16/2020-10 z dne 17. 9. 2021 ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

V osemnajstem odstavku 119. člena ZVO-2 je določeno, da zoper to odločbo ni pritožbe, dopusten pa je upravni spor, pri čemer mora sodišče o tožbi odločiti prednostno.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastajanju tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:

Janez Jeram, sekretar

Nives Stele, sekretarka

Jasmina Korenak

Postopek vodila:

Petra Bizjak

Višja svetovalka II

mag. Katja Buda

sekretarka

Vročiti:

- Pivovarna Laško Union d.o.o, Pivovarniška ulica 2, 1000 Ljubljana – osebno.